

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/15/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823218705
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3823218705.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Marty Trnavskej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - D. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou OLŠOVSKÝ, spol. s r.o., so sídlom G. Švéniho 6, Prievidza, IČO: 50 595 652, proti žalovanej: Slovenská republika, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 5. decembra 2024, č. k. 19C/10/2024-200, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.000,- eur v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. rozhodol o trovách konania medzi stranami sporu tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata nemajetkovej ujmy vo výške 6.445,06 eur spolu s úrokom z omeškania 7,5 % ročne od 05.03.2023 do zaplata a náhrady trov konania. Dôvodil, že bol dlhodobo nútený pracovať nad rámec týždenného pracovného času 48 hodín, čím došlo k porušeniu práva EÚ, konkrétne smernice č. 2003/88/ES, v dôsledku ktorého porušenia únijného práva si uplatňuje zaplata nemajetkovej ujmy, ktorej výšku určil ako súčin počtu odpracovaných hodín pracovnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 zákona o Hasičskom zbore a sumy zodpovedajúcej 15 % peňažnej náhrady z príslušnej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac daného roka a za čas pracovného pokoja ako súčin odpracovaných hodín v čase pracovného pokoja a sumy zodpovedajúcej 30 % náhrady z príslušnej hodinovej sadzby príslušného mesiaca v danom roku. Tvrdil, že týmto spôsobom došlo k zásahu do jeho osobnostných práv, ktoré v žalobe konkretizoval. Žalovaná namietala jednak samotnú dôvodnosť nároku, ako aj neprimeranosť uplatňovanej výšky nemajetkovej ujmy, a to poukazom na ňou tvrdenú rozhodovaciu prax slovenských súdov a nimi priznávaných výšok nemajetkovej ujmy v rozsahu od 1.000,- eur do 2.500,- eur. Namietala, že pokiaľ si uplatnil žalobca nárok podľa zákona č. 514/2003 Z. z., nesplnil podmienku na súdne uplatnenie nároku, a to predbežné prerokovanie nároku príslušným orgánom a tiež, že v zmysle príslušného zákona neboli splnené podmienky vzniku zodpovednosti štátu. Mala za to, že smernica č. 2003/88/EHS nemá vymedzenú pôsobnosť spadajúcu na osobu žalobcu a okruh jeho činností, podľa jej názoru sa táto nevzťahuje na príslušníkov hasičského zboru. Tiež tvrdila, že nie je vo veci pasívne vecne legitimovaným subjektom. Navyiac, pokiaľ žalobca mal za to, že mu zamestnávateľ určoval pohotovosť nad smernicou povolený limit, mal na túto skutočnosť

upozorniť svojho nadriadeného a žiadať, aby mu táto nebola určovaná z dôvodov, ktoré uvádza v žalobe. Namietala tiež premlčanie uplatneného nároku. Poukazovala aj na to, že minimálne požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia, rovnako ako uplatnenie odchýlky v zmysle smernice č. 2003/88/ES boli riadne transponované do zákona č. 315/2001 Z. z. Žalovaná namietala spôsob výpočtu priemerného týždenného pracovného času s tým, že táto je v rozpore so smernicou. Poukazovala na to, že žalobca neprejavil snahu s cieľom odvrátiť, obmedziť alebo upustiť od zásahu do jeho osobnostnej integrity zo strany služobného úradu, pri vzniku služobného pomeru akceptoval všetky podmienky, ktoré sa vzťahujú na výkon štátnej služby príslušníka Hasičského a záchranného zboru. Tabuľku priloženú ako prílohu k žalobe podľa tvrdení žalovanej nemožno považovať za dôkaz, ktorý by preukazoval výšku nemajetkovej ujmy, nakoľko výpočet žalobcu je májúci a predstavuje skôr výpočet odškodnenia náhrady škody formou doplatku príjmu a maskuje mzdové nároky. Výška nemajetkovej ujmy je zjavne neprimeraná, a to aj s porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmovou žalobcu neporovnateľne vyššia. Čo sa týka úroku z omeškania má za to, že v zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/185/2011 ustáliť omeškanie žalovaného je možné až po rozhodnutí súdu a uplynutím paričnej lehoty na plnenie. V konečnom dôsledku namietala aj nedostatok právomoci slovenských súdov a tiež miestnu nepríslušnosť konajúceho súdu. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. čl. 7 ods. 2, čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, § 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), čl. 1 odsek 1, 2, 3, čl. 2 ods. 1, 2, čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „Smernica“), § 85 ods. 1, ods. 2, § 86 ods. 1, 2, § 91 ods. 1 až 3, § 92 ods. 1, 2, § 103 ods. 5, § 122 ods. 1, 3 zákona č. 315/2001 Z.z. o hasičskom a záchrannom zbere v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „zákon č. 315/2001 Z.z.“), § 11, § 13 ods. 1 až 3, § 100 ods. 1, § 101, § 853 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník alebo OZ“), § 1 písm. a), § 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkou žalovanej o nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky konať v danej veci, ktorú považoval za nedôvodnú z dôvodu, že žalobca uplatňoval nárok na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy v peniazoch s poukazom na porušenie práva EÚ vyplývajúce primárne z čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, ktorá sa vzťahuje aj na žalobcu ako príslušníka hasičského a záchranného zboru. Súdný dvor vo veci C-429/09 rozhodol, že predmetná Smernica má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu uplatniť priamo v konaní pred vnútroštátnymi súdmi, a tak právomoc súdu na toto konanie a rozhodovanie v prejednávanej veci je daná s poukazom na § 3 CSP, keďže neexistuje žiadny iný orgán disponujúci kompetenciou zverenou ústavnými normami, resp. zákonom na rozhodnutie o práve žalobcu, tzv. na náhradu škody voči štátu z titulu porušenia práva EÚ. Dodal, že námietka miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prievidza bola vyriešená uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2NcC/4/2024-173 zo dňa 7.2.2024, ktorý určil, že miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Prievidza. Neakceptoval tiež námietku žalovanej o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, s ktorou sa vysporiadal v bode 30 až 32 odôvodnenia svojho rozhodnutia tak, že odkazom na čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a ustálenú judikatúru Súdného dvora má Smernica č. 2003/88/ES zmysle čl. 6 písm. b/ priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi a vzhľadom na uvedené pasívna vecná legitímácia v tomto spore svedčí štátu - Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR ako ústredný orgán štátnej správy, do pôsobnosti ktorého spadá aj Hasičský a záchranný zbor (§ 11 písm. c/ zákona č. 575/2001 Z.z.), ktorého príslušníkom bol žalobca v rozhodnom období. Rovnako neobstála ani obrana žalovanej, že Smernica č. 2003/88/ES sa nevzťahuje na žalobcu, s čím sa vysporiadal v bode 33 odôvodnenia svojho rozhodnutia. Súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s otázkou spornosti, či vnútroštátna právna úprava v podobe zákona č. 315/2001 Z.z. a na ňu nadväzujúca aplikačná prax rešpektuje požiadavku vyplývajúcu z čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, a to v bode 34 odôvodnenia svojho rozhodnutia. Čo sa týka rozhodného obdobia od apríla 2020 do marca 2023 (od 01.04.2020 do 31.03.2023), pričom súdom prvej inštancie bolo zohľadnené obdobie troch rokov spätne od podania žaloby (vzhľadom na vznesenú námietku premlčania). Súd prvej inštancie mal dokazovaním za preukázané, že v rozhodnom období mal žalobca rozvrhnutý pracovný čas nerovnomerne tak, že týždenný pracovný čas pozostával zo 16 hodinovej pracovnej zmeny ako výkon služby a na ňu nadväzovala 8 hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, t.j. na pracovisku žalobca strávil sústavne 24 hodín. Výkon služobnej pohotovosti bol rozdelený na aktívnu časť služobnej pohotovosti, ktorá bola odmeňovaná ako nadčasová práca a neaktívnu časť služobnej pohotovosti. Pri dodržaní obmedzenia vyplývajúceho z čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, teda maximálneho týždenného pracovného času 48 hodín, na uvedené rozhodné obdobie pripadá maximálny

pracovný čas 6.884,57 hodín (143,43 týždňov x 48 hod.). Z dokazovania vyplynulo, že žalobca v posudzovanom období po zohľadnení služobného pracovného času a služobnej pohotovosti realizoval výkon práce v rozsahu cca 7.167,95 hodín, t.j. 283,38 hodín navyše oproti maximálnemu prípustnému času za dané obdobie vyplývajúcej zo Smernice, čo zodpovedá v priemere takmer 2 hodinám týždenne navyše oproti stanovenému maximu (283,38 hodín : 143,43 týždňov). Zdôraznil, že sa jedná o maximálny prípustný čas stanovený právom EÚ, ktoré malo byť prebraté aj do slovenskej vnútroštátnej právnej úpravy. Žalobca pritom realizoval výkon práce nad rámec maximálneho prípustného pracovného času 48 hodín týždenne vyplývajúceho zo Smernice. Podľa súdu prvej inštancie nebolo dôvodné osobitne sa zaoberať žalovanou uvádzanými referenčnými obdobiami pre posudzovanie priemerného odpracovaného času, keďže posudzované obdobie viac ako 2 roky, z ktorého v tomto konaní vychádzal na základe predložených dokladov, je dostatočne dlhé na to, aby bolo možné konštatovať, že vo vzťahu k žalobcovi požiadavka vyplývajúca z čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES nie je dodržiavaná a takýmto porušením práva EÚ dochádza k zásahom do sféry jeho oprávnených záujmov. K námietke žalovanej, že stanovený limit týždenného pracovného času mal byť počítaný aj pre jednotlivé referenčné obdobia a nielen každých 7 dní poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-254/18, z ktorého vyplýva, že čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času stanovuje aj v rámci určitých referenčných období výpočet priemerného pracovného času, ak táto úprava obsahuje mechanizmy, ktoré umožňujú zabezpečiť, že priemerný maximálny pracovný čas v rozsahu 48 hodín bude rešpektovaný počas každého obdobia 6 mesiacov zapadajúceho do rámca 2 po sebe nasledujúcich pevných referenčných období. Podľa súdu prvej inštancie zákon o HaZZ z bore neupravuje mechanizmy, ktoré by zabezpečili, že priemerný pracovný čas v rozsahu 48 hodín bude rešpektovaný počas stanovených 6 mesačných referenčných období, preto pri výpočte priemerného pracovného času a jeho prekročení nemožno vychádzať z referenčných období v trvaní 6 mesiacov, ako to požadovala žalovaná a je možné vychádzať len z čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, a teda priemerný pracovný čas počítať len za každé obdobie 7 dní vrátane nadčasov. Na základe opísaného skutkového stavu podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zásada zodpovednosti štátu za škody spôsobené jednotlivcom porušením práva Únie, ktoré sú mu pripisateľné, je súčasťou systému zmlúv, na ktorých je Únia založená (rozsudky C-6/90 a C-9/90, C-46/93 a C-48/93), čím poškodení jednotlivci majú právo na náhradu, za súčasne splnených troch podmienok, a to a/ cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, b/ existencia škody a 3/ existencia priama príčinná súvislosť medzi porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom (rozsudok C-118/08), ktoré podmienky mal súd prvej inštancie za splnené. So zreteľom na povahu osobnostného práva, ktoré bolo v danom prípade porušené ako právo na ochranu zdravia, právo na odpočinok a právo na súkromie a rodinný život a jeho okolnosti nemožno v danom prípade podmieňovať možnosť uplatnenia peňažnej satisfakcie požadovaním následku, ktorým by bolo zníženie dôstojnosti, resp. vážnosti žalobcu v spoločnosti v zmysle § 13 ods. 2 OZ. Vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu došlo (žalovaná ako členský štát EÚ neprijala opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby u žalobcu nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES) je dôvodný záver, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je namieste vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah (štát). Rovnako neprichádza do úvahy ani morálna satisfakcia. Súd prvej inštancie mal preukázať i splnenie podmienky priamej príčinnej súvislosti medzi porušením práva EÚ a škodou spôsobenou žalobcovi. V príčinnej súvislosti s porušením práva EÚ zo strany žalovanej došlo u žalobcu k vzniku nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do jej práva na ochranu zdravia a práva na odpočinok, pretože účelom stanovenia maximálneho týždenného pracovného času bolo podľa odôvodnenia smernice 2003/88/ES zabezpečenie potreby odpočinku, aby žalobca v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidielného rozvrhnutia práce nespôsobil úraz sebe, spolupracovníkom, či iným osobám, a aby si krátkodobo alebo dlhodobo nepoškodil zdravie. Súčasne súd prvej inštancie dospel aj k záveru o zásahu do práva žalobcu na súkromie a rodinný život (čl. 19 ods. 2 Ústavy SR), pretože žalobca musel reálne odpracovať viac, ako bol povinný v zmysle Smernice 2003/88/ES, a tým na úkor svojich blízkych musel tráviť čas v práci a prichádzal o čas, ktorý by mohol venovať rodine, deťom, priateľom, záľubám, resp. iným aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením. V dôsledku pracovného zaťaženia mu neostával dostatok času, ktorý by mohol venovať rodine, záľubám a pod. Žalobca vo výpovedi uviedol, že v práci trávi cca 240 hodín mesačne. Po 24 hodinovej zmene nasleduje 48 hodinový odpočinok, avšak aj počas doby odpočinku musí byť nepretržite dostupný na telefóne (s výnimkou 8 hodín nasledujúcich po zmene). Keď vie o tom, že bude nedostupný (napríklad ide na dovolenku do zahraničia), musí na operačnom stredisku zapísať do knihy, že sa

do 2 hodín po zavolaní nedokáže dostaviť do práce. Za účasť na školeniach mu vzniká náhradné voľno a dorovnáva sa tým fond pracovného času za referenčné obdobie. Keďže nočná pohotovosť sa mu do pracovného času nezaráta, musí ku koncu referenčného obdobia často dorábať, lebo má evidovaný nedostatok odpracovaných hodín. Žalobca žije s družkou a dvoma deťmi, ktorým nemôže venovať svoj voľný čas. Pred rokom mu zomrela mama, ktorú bol nútený umiestniť do zariadenia, lebo nemal čas sa o ňu starať. Deti (keď boli malé, teraz sú už dospelé) zostávali cez noc samé, lebo sa mu to nedarilo zabezpečiť inak. Družka pracuje na 12 hodinové zmeny, niekedy sa stretali iba vo dverách. Dlhoročnú zvýšenú fyzickú aj psychickú záťaž už pociťuje aj fyzicky. V minulosti pracoval aj ako „denný“ hasič. Bolo to lepšie pre rodinu, mal lepšie psychické pohodlie. Potom to miesto zrušili na vrátil sa pracovať „na zmenu“. K tvrdeniu žalovanej, že pokiaľ nie je nariadený služobný zákrok, žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti uviedol, že pri nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený resp. vymedzený priestor na odpočinok, kde žalobca musí byť fyzicky prítomný bez ohľadu na to, že nemusí byť „aktívny“ počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti, a že má vytvorené podmienky na oddych, resp. spánok. Žalobca si tak počas pohotovosti nemôže organizovať svoj súkromný čas. Zvýšené nároky sú na neho kladené aj počas doby odpočinku, keď musí byť dostupný na telefóne pre prípad nevyhnutnej potreby jeho výkonu služby. Čo o sa týka spochybňovania skutočnosti žalovanou, že žalobca neupozornil svojho zamestnávateľa na porušovanie jeho práv, takáto požiadavka je v priamom rozpore s rozsudkom Súdneho dvora C-429/09, podľa ktorého právo EÚ bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá by podriaďovala právo pracovníka na náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES zo strany dotknutého členského štátu podmienke, aby o dodržovanie tohto ustanovenia najprv požiadal svojho zamestnávateľa, čo by bolo jednoznačne v rozpore so zásadou efektivity práva EÚ, keďže výkon práv priznaných jednotlivcom priamo uplatniteľnými ustanoveniami práva EÚ by bol znemožnený alebo nadmerne sťažený, ak by sa od žalobcov ako slabšej strany v pracovnoprávných vzťahoch vyžadovalo najprv uplatniť svoje práva voči zamestnávateľovi. K námietke premlčania konštatoval, že porušením práva EÚ zo strany žalovanej vznikla žalobcovi ujma, ktorú súd analogicky posúdil podľa § 11 a nasl. OZ, vzťahujúcich sa na ochranu osobnosti. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ. Začiatok plynutia premlčacej doby pri náhrade za nemateriálnu ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby. V danom prípade k ujme na právach žalobcu pritom dochádzalo kontinuálne počas celého obdobia, kedy nebol dodržaný limit pracovného času podľa čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES, teda k premlčaniu celého uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nemôže dôjsť jedným okamihom. S poukazom na dátum podania žaloby (18.7.2023) je premlčaný nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahov do jeho osobnostných práv, ku ktorým došlo pred 18.07.2020. Preto súd prvej inštancie skúmal dôvodnosť žalobného nároku v rozhodnom období po 18.07.2020. Čo sa týka samotnej nemajetkovej ujmy a jej výšky, peňažná satisfakcia za neoprávnený zásah do osobnosti sa určuje odhadom, je závislá od úvahy súdu, nemožno ju vyjadriť presným matematickým výpočtom vzhľadom na špecifickosť neoprávneného zásahu do nemajetkovej sféry. Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy zohľadnil, že žalobca je dlhoročným príslušníkom Hasičského a záchranného zboru, vykonáva fyzicky i psychicky náročnú prácu a bol preukázaný zásah do osobnosti žalobcu spôsobený tým, že v rozhodnom období pracoval priemerne viac ako 48 hodín týždenne, keďže v rozpore s čl. 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES mu odpracované hodiny určenej služobnej pohotovosti neboli započítané do odpracovaného času, a to všetko v dôsledku zanedbania povinnosti žalovanej riadne transponovať Smernicu do relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy. V dôsledku porušovania práva EÚ nebol na strane žalobcu vytváraný dostatočný priestor na odpočinok, oddych, relax, sebarealizáciu, dochádzalo k zásahu do jeho práva na súkromie a rodinný život, mal obmedzenú možnosť udržiavať, rozvíjať priateľské, resp. rodinné vzťahy a venovať sa svojím záľubám v záujme zlepšenia kvality života a zdravia. K takýmto zásahom pritom dochádzalo u žalobcu dlhodobo a z výpovede žalobcu vyplynulo, že aj to ho viedlo k rozhodnutiu ukončiť služobný pomer. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že za primeranú výšku vzniknutej nemajetkovej ujmy je možné považovať sumu 2.000,-eur vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a následky zásahov do osobnostnej sféry žalobcu, ako to súd vyššie opísal. Takáto výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je určená súdom aj s ohľadom na komparáciu s obdobnými právoplatnými prípadmi (napr. Krajský súd v Košiciach sp. zn. 9CoCsp/4/2020, sp. zn. 9CoPr/1/2019, sp. zn. 2Co/39/2021, sp. zn. 11Co/59/2021, Okresný súd Brezno sp. zn. 3C/15/2021, sp. zn. 2C/17/2021, Okresný súd Zvolen sp. zn. 18C/15/2021, Okresný súd Žiar nad Hronom sp. zn. 24C/23/2022, Okresný súd Rimavská Sobota sp. zn. 16C/15/2023, Okresný súd Prievidza sp. zn. 8C/12/2024, sp. zn. 6C/81/2023 atď.). Z dokazovania nevyplývala taká intenzita, resp. trvanie negatívnych zásahov do osobnostných práv žalobcu, v dôsledku ktorých by došlo k

takému narušeniu medziľudských vzťahov, rodinného života, resp. jeho zdravotného stavu, ktorá by odôvodňovala priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo vyššom rozsahu. Pokiaľ teda žalobca žiadal priznať vyššiu nemajetkovú ujmu, súd žalobu v prevyšujúcej časti nepovažoval za dôvodnú a v tejto časti ju zamietol. Čo sa týka úrokov z omeškania súd prvej inštancie tieto žalovanej nepriznal s odkazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/185/2011 a v tejto časti žalobu zamietol. Na žiadosť žalovanej a za súhlasného stanoviska žalobcu súd určil lehotu na plnenie 15 dní. Žalobca bol v konaní úspešný čo do základu uplatneného nároku. Pri uplatnenom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy závisela výška plnenia od úvahy súdu. Nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná iba časť uplatneného nároku, pretože ho nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku konania založeného na úvahe súdu. Preto súd považoval žalobcu za plne úspešného a priznal mu náhradu trov konania v rozsahu 100%, avšak iba z prisúdenej sumy.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca aj žalovaná.

3. Žalobca podal odvolanie v časti týkajúcej sa výšky nemajetkovej ujmy a príslušenstva. S rozhodnutím vo veci je spokojný, považuje ho za zákonné a myslí si, že súd správne vec právne posúdil. V napadnutom rozsudku sa konštatuje, že z dokazovania nevyplývala taká intenzita, resp. trvanie negatívnych zásahov do osobnostných práv žalobcu, v dôsledku ktorých by došlo k takému narušeniu medziľudských vzťahov, rodinného života, resp. zdravotného stavu, že by to odôvodňovalo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo vyššom rozsahu. Preto súd považuje 2.000,- eur za satisfakčnú sumu nemajetkovej ujmy. Tento skutkový záver súdu nepovažuje za správny. Táto skutočnosť osobitne zasahuje do jeho voľna, aj keď 48 hodinový nepretržitý odpočinok po skončení 24 hodinovej zmeny, v ktorej mu nie je zarátavaná do pracovného času 8 hodinová prítomnosť na pracovisku, nie je možné nazvať voľnom. V tomto čase je navyše ešte povinný dostaviť sa na pracovisko v určenom čase zamestnávateľom. Táto situácia trvá dlhé roky a niekolkonásobne prevyšuje rozhodné obdobie 3 rokov, v ktorom namietal porušenie a vznik nemajetkovej ujmy. Súdu opísal, že nemá dostatok času, aby sa mohol venovať rodine. Má deti a tie potrebujú fyzickú prítomnosť oboch rodičov, aby jednak duševne nestrádali, ale aby im bol prítomný pozitívny vzor nielen matky, ale aj otca. Zároveň sa musí postarať aj o matku, ktorá potrebuje pomoc a v tejto úlohe nie je zastupiteľný nikým iným, musí jej doplácať za opateru z dôvodu jeho pracovného vyťaženia a partnerka robí na zmeny. Nechce to nijak znevažovať, ale finančná kompenzácia, ktorá mu bola priznaná, v súčasnosti nestačí ani na jednu rodinnú dovolenku. Čas, ktorý stratil a čas, ktorý stratili jeho deti a partnerka tým, že boli spolu menej ako mohli byť, sa mu javí neprimerané kompenzovať len čiastkou 2.000,- eur. Cíti, že v prípade, že by mu bola priznaná aspoň požadovaná kompenzácia z toho, čo požadoval, naplánoval by si aspoň dvojtýždenný pobyt s rodinou a povedal by si, že to bude aspoň čiastočná satisfakcia za ujmu za všetky tie roky, ktoré obetoval bezpečnosti a zachraňovaniu ľudských životov. Súd odôvodnil výšku nemajetkovej ujmy komparovaním v skutkovo a právne zhodných prípadoch. Tento názor súdu nie je úplne správny, a to preto, že väčšina rozhodnutí, na ktoré poukazuje aj prvostupňový súd, už z jednoduchého nahliadnutia preukazuje, že ide o staršie prípady (predtým ako covid a zlá hospodárska situácia v celej Európe privodila vysokú infláciu a tým aj znehodnotenie eura). Inak povedané 2.000,- eur v roku 2019 alebo aj v roku 2022 malo vyššiu hodnotu ako 2.000,- eur v roku 2024. Poukazuje tu aj na judikatúru odvolacích súdov, napr. sp. zn. 13Co/7/2022. V tomto prípade bola priznaná v skutkovo a právne zhodných prípadoch kompenzácia nemajetkovej ujmy vo výške 6.506,40 eur. Priznaná nemajetková ujma ani nekoreluje s jeho zodpovednosťou s tým, že dlhé roky má pozitívne služobné hodnotenia, o ktorých skutočnostiach sa nachádzajú dôkazy v spise. Táto skutočnosť sa nijako neodráža v poskytnutej nemajetkovej ujme. Súd mal aspoň čiastočne diferencovať nemajetkovú ujmu s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti. Tieto skutočnosti tak tvoria také skutkové okolnosti, že súd po vykonaní týchto dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, neposkytol mu primeranú finančnú kompenzáciu za nemajetkovú ujmu, čo je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Osobitne nesúhlasí s právnym posúdením súdu prvej inštancie týkajúcej sa nepriznania úroku z omeškania. Súd tu uvádza ako zásadný argument rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zverejneným pod sp. zn. 6Cdo/185/2011. V zmysle tohto rozhodnutia sa žalovaný dostáva do omeškania až momentom priznania výšky nemajetkovej ujmy, a preto nemôže byť v omeškaní s kompenzáciou v inom čase. Okrem toho, že tu existujú aj iné rozhodnutia (napr. NS SR 3Cdo/278/2012, 6Co/3/2022 - v oboch prípadoch bol priznaný úrok z omeškania), rozhodnutie 6Cdo/185/2011 nie je možné aplikovať na jeho prípad. V jeho prípade ide o úplne iné skutkové a právne okolnosti. V prvom rade Slovenská republika ako žalovaný je štátny suverén, disponuje všetkými materiálnymi, mocenskými atribútmi, ktoré tvoria štát. Nejde o nejakú súkromnoprávnu korporáciu, ktorá sa môže myliť alebo tvrdohlavo trvať na svojich skutkových a právnych

postojoch. Štát viazaný medzinárodnými záväzkami, celým súborom právnej legislatívy Európskej únie, akým je primárne právo - *acquis communautaire* a ostatnými právnymi aktmi EÚ dávajú štátu, teda žalovanému, vodítko a indície ako postupovať voči svojim občanom, zamestnancom. Neobstojí tvrdenie, že žalovaná o nemajetkovej ujme nevedela, nemohla predpokladať, že mu vznikla, nevedela odhadnúť jej výšku, potrebovala počkať ako rozhodne súd, myslela si, že mu nepatrí kompenzácia a iné. V danom prípade aj z objektívneho ale aj subjektívneho hľadiska žalovaná mala všetky relevantné informácie a dôkazy, aby vzniku súdneho sporu ako aj vzniku jej záväzku predišla. Z objektívneho hľadiska dôvody, pre ktoré žalovaná mohla vedieť o vzniku nemajetkovej ujmy uviedol vyššie. Zo subjektívneho hľadiska zástupcovia štátu vedeli o existencii množstva súdnych sporov týkajúcich sa skutkovo a právne zhodných prípadov. Ďalej vedeli o jednoznačnom rozhodovaní súdu v týchto sporoch a neúspechu žalovanej v týchto sporoch. Žalovanej zaslal pred súdnym konaním predžalobnú výzvu, kde uviedol rozhodnutia v skutkovo a právne zhodných veciach, kde navrhol mimosúdne riešenie. Žalovaná nielenže výzvu ignorovala, naopak priamo mu explicitne uviedla napriek všetkému uvedenému vyššie, aby ju žaloval a domáhal sa svojho nároku cestou súdu. Za týchto skutkových okolností mu nepriznať úrok z omeškania považuje za nezákonné. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok prvej inštancie, a to tak, že mu prizná finančnú kompenzáciu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- eur spolu s úrokom z omeškania od dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty uvedenej v predžalobnej výzve, ktorú zaslal žalovanej, t.j. od 05.03.2023 do zaplatenia a priznal mu aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

4. Žalovaná podala odvolanie v časti týkajúcej sa výšky nemajetkovej ujmy a trov konania (do výrokov I. a III). Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne. Súdu prvej inštancie vytýkala, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, existenciu inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP). Primárne namietala nedostatočné a nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, ktoré podľa jej názoru nespĺňa parametre dané ust. § 220 ods. 2 CSP, naviac podľa jej názoru rozhodnutie predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe. V súvislosti s nedostatočným odôvodnením poukazuje na rozhodovacia prax vyššieho, tiež ústavného súdu. Žalovaná v celom zotrva na všetkých svojich písomných vyjadreniach ako aj na ústnom prednese na pojednávaní uskutočnenom na súde prvej inštancie dňa 07. 11. 2024. Žalobca označil svoj nárok ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý mal vzniknúť žalobcovi v dôsledku porušenia práva Európskej únie k jeho ujme, tzv. nesprávneho prebratia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 do právneho poriadku Slovenskej republiky v podobe zákona č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov. Skutočnosť, že by žalovaná nesprávne transponovala Smernicu do právneho poriadku nezakladá automaticky porušenie čl. 6 písm. b/ Smernice, tzv. odôvodnenosť uplatneného nároku a protiprávne konanie žalovanej. Prípadné porušenie povinnosti členského štátu EÚ transponovať akúkoľvek smernicu do vnútroštátneho poriadku zakladá iba zodpovednosť členského štátu voči EÚ a nie voči konkrétnej fyzickej osobe. V tomto prípade uviedla, že súd prvej inštancie mal skúmať, aký mala nesprávna transpozícia Smernice dopad na žalobcu. Zotrva na námietke nedostatku právomoci (čo možno subsumovať, i keď to žalovaná takto nekvalifikuje pod dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP- vada procesných podmienok). Vytýkala súdu prvej inštancie nesprávny procesný postup, keď nárok prejednal napriek tomu, že nebol dodržaný postup podľa §15 ods. 1 zákona 514/ 2003 Z.z.(predbežné prejednanie nároku na náhradu škody). Ak sa žalobca domáha náhrady škody titulom zákona č. 514/2003 Z. z. spočívajúcom v údajnom nesprávnom úradnom postupe pri transpozícii Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES, bolo potrebné zo strany žalobcu preukázať, že ním tvrdený nesprávny úradný postup bol na to príslušným orgánom konštatovaný. Predchádzajúca konštatácia nezákonnosti napádaného právneho úkonu je v prípadoch žalôb na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. jednou z prvoradých a nevyhnutných podmienok na uplatnenie náhrady škody na súde, z ktorých následne tento súd konajúci o náhrade škody vychádza. V danej veci nebol žiadnym príslušným orgánom konštatovaný nesprávny úradný postup v súvislosti s transpozíciou Smernice, na ktorú sa žalobca odvoláva. Žalobca doposiaľ jasne a nezrozumiteľne neuviedol, v čom konkrétne vidí chyby v úradnom postupe, kým boli vykonané, aký mal byť podľa žalobcu správny postup pri transpozícii Smernice, kedy a kým bol tento nesprávny úradný postup konštatovaný. V tomto prípade prvý predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu nebol naplnený. Rovnako žalobcovi nemohla vzniknúť škoda, nakoľko všetky služby mal zhodnotené vo svojej mzde, preto nebol naplnený ani druhý predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu. Nakoniec žalovaná dodala,

že medzi neexistujúcim nesprávnym úradným postupom, ktorý mal spočívať v údajnej nesprávnej transpozícii Smernice a neexistujúcej škode v podobe náhrady časti mzdy, nemôže existovať ani priama príčinná súvislosť, preto nebol naplnený ani tretí predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu. Z bodu 35 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd sa obligatórnym kritériom slúžiacim pre potreby výpočtu priemerného týždenného služobného času nezaoberal, uvedené nezohľadnil vo svojom rozhodnutí. Žalobcom stanovené, resp. ohraničené obdobie, v rámci ktorého sa domáha svojho nároku, nekorešponduje s referenčným obdobím podľa smernice, jedná sa o dve samostatné obdobia, ktoré nepredstavujú jeden celok. Za predpokladu pripustenia stotožnenia referenčného obdobia so žalovaným obdobím by dochádzalo k absurdným situáciám, kedy by sám žalobca v konaní ustanovil referenčné obdobie, ktoré by bolo pre súd smerodajné, čím by sa dochádzalo k nereálnym výpočtom reálne odslúžených hodín. Takýto postup však nevyplýva zo smernice, dokonca je s ňou v priamom rozpore. Nezohľadnenie šesťmesačného referenčného obdobia pre zistenie reálne odslúžených hodín žalobcu zo strany súdu žalovaná nepovažuje za správne. S poukazom na § 1 ods. 1 o ochrane proti požiarom je potrebné konštatovať, že otázka nepretržitej prevádzky každej hasičskej stanice je nesporná, je nevyhnutné zabezpečiť ich efektívnosť kedykoľvek 24 hodín a 7 dní v týždni. Absurdný výklad článku 6 písm. b/, ktorý sa snaží predostrieť žalobca, by znamenal, že ak by žalobca odpracoval 2 služby za 1 týždeň, tak by už nemohol byť zavolaný do služby v prípade potreby, napríklad mimoriadne náročného požiaru vyžadujúceho vyšší počet hasičov, ale ani by nemohol za niekoho zaskočiť, kto by napríklad ochorel. Ustanovenie § 86 ods. 1 zákona o HaZZ stanovuje, že nerovnomerný služobný čas sa rozvrhuje do obdobia šiestich mesiacov. Cieľom predmetného ustanovenia je naplánovať služby príslušníkov HaZZ tak, aby tieto boli rozvrhnuté v určitom období, konkrétne v období 6 mesiacov. Podstatou nerovnomerného rozvrhnutia služobného času (podľa zákona) a pracovného času (podľa smernice 2003/88/ES), zmyslom zavedenia referenčných období a ich právneho zakotvenia v smernici, je práve zabezpečenie potrebnej flexibility pre výkon rôznorodých povolání. Smernica 2003/88/ES jasne vymedzuje, čo je to pracovný čas a zároveň ho oddeľuje od času odpočinku. Cieľom smernice nie je, aby sa do maximálneho týždenného pracovného času započítaval aj čas odpočinku, inak by ho nerozlišovala. Smernica 2003/88/ES považuje za potrebné, aby mal pracovník dostatočný čas na odpočinku a zároveň stanovuje hranicu maximálneho priemerného týždenného pracovného času. V zmysle uvedeného má žalovaná za to, že vypočítať priemerný týždenný pracovný čas žalobcu nemožno z fondu pracovného času. V prípade maximálneho priemerného týždenného času ide o hranicu 48 hodín "týždenne", čo predstavuje 7 dní. Zároveň nejde o striktné 7 dní kalendárneho týždňa (t. j. pondelok - nedeľa), čo vyplýva z článku 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, ktorý hovorí o období siedmich dní a teda ide o určité obdobie siedmich po sebe nasledujúcich dní, ktoré nemusia začínať pondelkom kalendárneho týždňa. Článok 6 Smernice 2003/88/ES zároveň pojednáva o "priemernom" čase, teda nemožno hovoriť o doslovnom výklade, že každých 7 po sebe nasledujúcich dní musí byť striktné dodržaná horná hranica 48 hodín. Smernica pojednáva o priemere za určité obdobie a v článku 16 písm. b/ pojednáva o referenčnom období nepresahujúcom štyri mesiace. Smernica zároveň v ods. 15 preambuly prezumuje potrebu zabezpečiť pružnosť pri uplatňovaní určitých ustanovení tejto smernice a súčasne zabezpečiť dodržiavanie zásad ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov. Zároveň v ods. 16 preambuly smernica ustanovuje, že je treba ustanoviť, že členské štáty alebo sociálni partneri môžu uplatniť odchýlky z určitých ustanovení. Požiarna ochrana musí byť v pohotovosti 24/7, nakoľko nie je možné predpokladať kedy a kde vypukne požiar alebo nastane iná situácia vyžadujúca si zásah príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. Je preto nevyhnutné, aby boli prijaté určité odchýlky od ustanovení Smernice 2003/88/ES pre účinné a efektívne zabezpečenie chodu hasičských staníc. Ustanovenie článku 17 ods. 3 písm. b/ bodu iii/ Smernice povoľuje, aby sa členské štáty odchýlili od ustanovenia článku 16 Smernice a upravili si referenčné obdobie v zmysle článku 19 u protipožiarnych službách, pod ktoré žalobca, ako príslušník Hasičského a záchranného zboru nepochybne spadá. S poukazom na § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov Hasičského a záchranného zboru je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. Na toto referenčné obdobie šiestich mesiacov je nutné prihliadať. To vyplýva aj z logiky tvorby fondu pracovného času, na ktorý sa odvoláva samotný žalobca, keďže tento je tvorený v zmysle § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. na obdobie šiestich mesiacov. V zmysle vyššieho uvedeného má žalovaná za to, že pojem "priemerný" je nutné vykladať ako priemerný maximálny týždenný čas v referenčnom období šiestich mesiacov a teda v priemere nemôže tento čas prekročiť 48 hodín každých 7 po sebe nasledujúcich dní. S poukazom na článok 2 ods. 2 Smernice 2003/88/ES nemožno do pracovného času zarátavať čas, ktorý spadá pod definíciu času odpočinku. Z uvedeného hľadiska je preto irelevantné, že žalobca poukazuje na fond pracovného času, ktorý odzrkadľuje na výplatných páskach výšku mzdy a nie pracovný čas v zmysle Smernice 2003/88/ES. Žalovaná zároveň poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo

veci C-742/19, z ktorého vyplýva, že článok 2 Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa doba, ktorú príslušník strávi zdržiavaním sa na svojom útvere počas služobnej pohotovosti bezprostredne nadväzujúcej na vykonávanie štátnej služby v rámci rozvrhnutia služobného času, pričom nevykonáva skutočnú prácu, odmeňovala iným spôsobom ako doba štátnej služby, počas ktorej tento príslušník plní služobné úlohy. Smernica v článku 16 písm. b/ upravuje aj tzv. „neutralizáciu“, ktorá hovorí o „preskočení“ určitých dní v referenčnom období, ako keby neexistovali. Predmetným spôsobom sa poskytuje pracovníkom zvýšená ochrana, pretože sa z referenčných období „vymazávajú“ dni času odpočinku, čím sa počet odpracovaných dní nezmení, ale zníži sa počet dní v referenčnom období a teda sa zvyšuje priemerný týždenný pracovný čas žalobcu. Avšak, nemožno neutralizovať všetky dni voľna, pretože by to vytvorilo situáciu ad absurdum a čím viac dní voľna na oddych a regeneráciu by žalobca dostal a využil, tak tým viac by bolo zasiahnuté do jeho práva na oddych a regeneráciu. Zákonodarca pri tvorbe smernice prezumoval predmetnú situáciu a neutralizoval iba dni riadnej dovolenky, v plachtách služieb označené ako „DOV“, a dni práceneschopnosti, v plachtách označené ako „PN“ a „PNK“ (v iných prípadoch aj „OČR“), čím vytvoril priestor na zvýšenú ochranu pracovníkov. Na účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času žalobcu žalovaná neutralizuje všetky dni riadnej platenej dovolenky „DOV“, ako aj všetku práceneschopnosť „PN“ a „PNK“, tiež „OČR“ a dni voľna z dôvodu všeobecného občianskeho záujmu „VSZ“. Žalobca nijakým spôsobom nešpecifikoval, presne v akých obdobiach dochádzalo k presahom nad 48 hodinový týždenný pracovný čas. V konaní neboli zo strany žalobcu jednoznačne preukázané presahy nad 48 hodín v konkrétnych obdobiach, avšak tvrdenie žalobcu o pravidelných presahoch vo výške 53 hodín týždenne boli pre konajúci súd postačujúce. Žalobca nepreukázal, kedy a v akom rozsahu pracoval nad limit 48 hodinového týždenného pracovného času vyplývajúceho zo Smernice a taktiež nepreukázal, aká ujma mu v dôsledku toho mala vzniknúť. Žalobca nepredložil dôkaz o tom, že by vôbec bola porušená Smernica 2003/88/ES, resp. že by údajný zásah do jeho súkromnej sféry mal akýkoľvek negatívny dopad v jeho rodinných vzťahoch, na jeho zdravotný, psychický stav a služobný výkon, ako aj na rodinné väzby. Súdom prvej inštancie priznaná výška nemajetkovej ujmy je neprimeraná a to aj v porovnaní s výškou náhrad priznávaných obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmom žalobcu podstatne vyššia. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva náhrada nemajetkovej ujmy musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti, pričom pri určovaní výšky náhrady ujmy je potrebné vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy, pričom žalobca podľa názoru žalovanej doposiaľ nepreukázal zásahy do súkromného, rodinného života, či neoprávnený zásah, ktorý by sa odrazil napr. v medziľudských vzťahoch, či nepriaznivost' zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej výraznej miere, ktorá by odôvodňovala výšku priznanej sumy súdom prvej inštancie. Zo strany žalobcu nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by utrpel ujmu, ktorá by v značnej miere znížila jeho dôslednosť, resp. vážnosť v spoločnosti. Poukázala tiež na to, že žalobca sa žalobou nedomáha, aby sa „upustilo od neoprávneného zásahu“ do jeho práva na ochranu osobnosti, ani aby sa odstránili následky takéhoto zásahu, podaná žaloba tak vôbec nerieši (údajný protiprávny) stav do budúcnosti, ale naopak vytvára priestor pre opätovné čiastkové žaloby. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že žalobca vidí problém predovšetkým vo svojom finančnom ohodnotení počas služobnej pohotovosti, keď sa žalobou domáha len finančného plnenia od žalovanej. Na mieste je potom otázka, akú inú činnosť by chcel žalobca vykonávať v čase služobnej pohotovosti, kedy musí byť prítomný na pracovisku, keď tento čas pripadá na nočné hodiny, ktoré každá fyzická osoba využíva na spanie a je objektívne vylúčené, aby sa tento čas mohol využívať nejakou inou zmysluplnou činnosťou, prípadne ho plnohodnotne tráviť s rodinou. V zmysle zásady kontradiktórnosti je však povinnosťou žalobcu preukázať vznik, ako aj intenzitu zásahu do jeho osobnostných práv, ak taký zásah na strane žalobcu existuje. Má za to, že žalobu je dôvodné zamietnuť (odkazuje na „novšie“ rozhodnutia rôznych súdov prvej inštancie, ktoré v kópii k odvolaniu prikladá).

5. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu uviedla, že sa v celom rozsahu pridrižiava svojho odvolania, nesúhlasila s argumentáciou žalobcu, ktorú žalobca uviedol vo svojom odvolaní. Uviedla, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik svojej nemajetkovej ujmy, toľž nie príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti štátu vyplývajúce z práva Európskej únie. V konaní nevyprodukoval žiadne dôkazy, ktorými by presvedčivo preukázal svoju nemajetkovú ujmu. Podľa názoru žalovanej dôvody, ktoré žalobca uviedol na pojednávaní, v ktorých žalobca vidí svoju nemajetkovú ujmu, nie sú tak závažné, aby tak zakladali dôvod uplatneného nároku a už vôbec v nich nemožno vzhliadať príčinnú súvislosť so služobným pomerom žalobcu. V tomto smere odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/29/2021 zo dňa 31.01.2023, z ktorého vyplýva potreba aplikácie zásady individuality každej žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy. Čo sa týka výpočtu

nemajetkovej ujmy, ktorú prezentoval žalobca v konaní, s touto žalovaná taktiež nesúhlasila, čomu sa venovala vo svojich vyjadreniach, ako aj v podanom odvolaní s tým, že keď sa žalobca domáha v zmysle žaloby náhrady nemajetkovej ujmy, musí na konkrétnych skutkových okolnostiach preukázať, že zásah nielen mohol, ale aj skutočne vyvolal následnú reakciu v jeho súkromnom živote, rodinnom prostredí, profesionálnej sfére, či v inom prostredí. Žalobca sice na pojednávaní tvrdil isté skutkové tvrdenia, avšak nepodložil ich žiadnym dôkazom a zároveň nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nemajetkovou ujmovou a údajným porušením článku 6 písmeno b) smernice vo vzťahu k žalobcovi. V otázke preukazovania nemajetkovej ujmy poukazovala na rozsudky iných súdov. Zároveň považuje za absurdné, aby pozitívne služobné hodnotenia odrážali výšku určenia nemajetkovej ujmy a tento argument je taktiež v rozpore so skoršími tvrdeniami žalobcu, ako aj výpočtom, ktoré žalobca v konaní predložil. V plnom rozsahu sa žalovaná stotožnila s rozhodnutím súdu aj v otázke nepriznania úroku z omeškania a jeho odôvodnením, ktoré rozhodnutie považuje za zákonné a správne.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov podaných odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

7. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil povinnosť žalovanej zaplatiť mu nemajetkovú ujmu vo výške 6.445,06 eur spolu s príslušenstvom, spôsobenej mu v dôsledku odpracovania priemerného týždenného pracovného času presahujúceho limit stanovený v čl. 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4.1.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času.

8. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím výrokom I. uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 2.000,- eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, zároveň vo zvyšnej časti výrokom II. žalobu zamietol a v konečnom dôsledku výrokom III. rozhodol o trovách konania medzi stranami sporu tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Odvolateľka (žalovaná) vychádzajúc z obsahu odvolania uplatňuje dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 pod písm. a/, b/, d/, f/ a h/ CSP (vada procesných podmienok, porušenie práva na spravodlivý proces, existencia inej vady spôsobilé mať za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia, nesprávne skutkové a právne závery na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie). V princípe ťažiskovo produkuje identické námietky ako pred súdom prvej inštancie (nedostatok právomoci, pasívnej legitímácie, nesplnenie podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu žalobcu, neaplikovanie referenčného obdobia, neprimeranosť výšky požadovanej/priznanej ujmy), navyš namieta nedostatky odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

10. Odvolateľ (žalobca), vychádzajúc z obsahu odvolania, uplatňuje dôvod na odvolanie uvedený v § 365 ods. 1 písm. f) CSP (nesprávne skutkové závery).

11. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je síce obsahom rozsiahle, avšak argumentačne nespôsobilé k odlišnému, na prospech žalovanej vydanému rozhodnutiu. Rovnako je nespôsobilé k odlišnému v prospech žalobcu vydanému rozhodnutiu ani odvolanie žalobcu.

12. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti, ako aj so zreteľom na námietku žalovanej o nedostatku právomoci (produkovanú už pred súdom prvej inštancie) predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/ týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu odvolací súd uvádza, že v konaní pred súdom prvej inštancie procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP nezistil.

13. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

14. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Procesné podmienky (podmienky konania) predstavujú základné procesné predpoklady na to, aby súd mohol autoritatívne vo veci rozhodnúť. Ich existencia a splnenie je predpokladom poskytnutia súdnej ochrany ohrozeným, alebo poškodeným subjektívnym právam v rozsahu čl. 1 Základných princípov CSP, čo je cieľom civilného konania. Procesný kódex ich definuje ako podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého konania (§ 161 CSP). Vadou predpokladanou v ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP trpí konanie v prípade, ak súd vec prejednal a rozhodol, napriek existujúcim nedostatkom týkajúcim sa procesných podmienok.

16. Právomoc sa všeobecne posudzuje ako oprávnenie určitého štátneho orgánu riešiť otázky, ktoré sú zákonom zverené do jeho kompetencie. Civilný sporový poriadok vymedzuje právomoc súdov v § 3 a 4. Ustanovenie § 3 CSP určuje, že súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Súkromnoprávne vzťahy, z ktorých vychádzajú súkromnoprávne spory a iné veci, sú charakterizované najmä právnou rovnosťou a vôľovou autonómiou ich účastníkov. Ich postavenie je rovnocenné, čo znamená, že jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynucovať splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu. Nad rámec súboru vzťahov uvedených v § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú aj iné veci, ktoré sa už nezakladajú priamo na práve súkromnom, ale len vtedy, ak to ustanovuje zákon - čo vyplýva z § 4 CSP. Právomoc súdu je základnou procesnou podmienkou, ktorej splnenie súd skúma z úradnej povinnosti v každom štádiu konania a na každej inštancii (§ 161 ods. 1 CSP). Jej nedostatok je neodstrániteľný a vedie k zastaveniu konania (§ 161 ods. 2 CSP v spojení s § 9, resp. § 10 ods. 1 CSP).

17. Vo svetle ust. § 161 ods. 1 CSP tak nepochybne o vadu procesných podmienok (a to neodstrániteľnú) ide aj v prípade, ak súd zistí, že nemá právomoc vo veci konať a rozhodnúť. V okolnostiach posudzovanej veci však o takýto prípad nejde.

18. Nad rámec toho, že súd prvej inštancie sa s touto námietkou žalovanej vysporiadal dostatočne v odôvodnení svojho rozhodnutia, odvolací súd uvádza, že vo vzťahu k námietke o nedostatku právomoci všeobecných súdov na posudzovanie súladu vnútroštátneho práva s právom únie správne súd prvej inštancie akcentoval ust. § 3 ods. 1 CSP, podľa ktorého súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. V zmysle § 21 Občianskeho zákonníka, pokiaľ je účastníkom občianskoprávných vzťahov štát, je právnickou osobou. Z ustanovenia § 73 CSP vyplýva potreba určiť subjekt, ktorý za štát koná pred súdom. Aj za súčasného použitia ustanovenia § 135 ods. 1 CSP preto správne v predmetnom konaní je označený aj ústredný orgán štátnej správy, ktorý za štát v predmetnej veci koná. Spor o náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi porušením práva únie v dôsledku nesprávneho prebratia - transpozície smernice Európskej únie do vnútroštátneho právneho poriadku, je potrebné zaradiť medzi súkromnoprávne spory, pričom odvolací súd poukazuje na to, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že spory o náhradu škody spôsobenej porušením práva únie medzi jednotlivcom a štátom majú rozhodovať príslušné vnútroštátne súdy. S poukazom na to, súd prvej inštancie mal právomoc prejednať a rozhodnúť prejednávaný spor žalobcu a žalovanej o náhradu škody, ktorej sa domáhal ako nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie pri posudzovaní predmetu sporu musel posudzovať zodpovednosť žalovanej za škodu žalobcovi, ktorá mu bola spôsobená porušením práva únie, pričom jedným z predpokladov zodpovednosti je „dostatočne závažné porušenie právnej normy únie, ktorej cieľom je priznanie práv jednotlivcom“, súd prvej inštancie bol v rámci svojej právomoci v posudzovanom spore oprávnený a povinný skúmať, či zo strany žalovanej došlo k tvrdenému porušeniu práva únie pri preberaní Smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky, a to konkrétne vo vzťahu k zákonu č. 315/2001 Z. z. čo znamená, že v jednotlivostiach bol oprávnený a povinný skúmať, či zák. č. 315/2001 Z. z. zodpovedá cieľom čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES z ktorých dôvodov námietka žalovanej, že súd prvej inštancie nie je/nebol oprávnený, a teda nemal právomoc posudzovať súlad zákona č. 315/2001 Z. z. so Smernicou 2003/88/ES nie je dôvodná.

19. Súd prvej inštancie v odôvodnení správne poukazuje na rozsudok Súdneho dvora C-29/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci GünterFuß, ktorý sa zaoberal práve otázkou výkladu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času

v súvislosti s porušením čl. 6 Smernice, ustanovujúceho maximálny týždenný pracovný čas. Uvedené konanie sa týkalo pracovníka, ktorý bol ako hasič zamestnaný v rámci zásahovej služby spadajúcej do verejného sektora a jeho rozpis služieb stanovoval v priemernej dĺžke 54 hodín týždenne a zahŕňal 24-hodinové zmeny, pričom každá 24-hodinová zmena, v rámci ktorej musel byť hasič prítomný na pracovisku, pozostávala z aktívnej služby a pohotovostnej služby, ktorá môže byť prerušená zásahovou činnosťou. V tejto veci ESD rozhodol, že spory o náhrady škody spôsobenej porušením práva EÚ v dôsledku nesprávne prebratej, či uplatňovanej Smernice vo vnútroštátnom poriadku je potrebné zaradiť medzi spory súkromnoprávne, ktoré aj medzi jednotlivcom a štátom majú rozhodovať vnútroštátne sudy, keďže predmetná Smernica má priamy účinok.

20. V ďalšom sa odvolací súd zaoberal námietkou žalovanej o nedostatkoch odôvodnenia napadnutého rozhodnutia z pohľadu ňou tvrdených dôvodov odvolania uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, príp. d/ CSP.

21. Je pravdou, že odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré nebolo vyhovieť uplatnenému nároku, či obrannej argumentácii nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že na rokovaní Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR dňa 03. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“, ktoré stanovisko bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016.

22. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto prípade však tvorí rámcovo dostatočný podklad pre uskutočnenie jeho prieskumu v odvolacom konaní, spĺňajúc parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami danými ust. § 220 ods. 2 CSP a nie je žiaden dôvod na to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta uvedeného stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. V praxi ide o prípady, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok justičný omyl. Odvolací súd poukazuje na to, že aj Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že súd v rozsudku nemusí reagovať na každý argument prednesený v súdnom konaní, vyžaduje sa, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia (či jeho časti) považovaný za významný (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, obidva z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B), čo dopadá v plnej miere tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05), k naplneniu čoho v posudzovanej veci aj došlo. Súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkou významnou argumentáciou strán sporu, všetky ťažiskové otázky v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne zdôvodnil, preto nie je možné konštatovať, žeby jeho rozhodnutie vykazovalo znaky arbitrárnosti.

23. Skutočnosť, že žalovaná sa so spôsobom posúdenia nastolených otázok súdom prvej inštancie, či dôvodmi na ktorých rozhodnutie založil súd prvej inštancie subjektívne nestotožňuje a považuje ich za nesprávne, nemôže sama o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, či arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a tiež nemôže byť spôsobilá založiť odlišné rozhodnutie, ak súd prvej inštancie pri posudzovaní esenciálnych otázok vychádzal z platnej právnej úpravy. Závery súdu prvej inštancie pri posudzovaní rozhodujúcich otázok boli výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu napadnutého rozhodnutia o uplatnenom nároku.

24. Samotná polemika odvolateľky s právnymi závermi súdu prvej inštancie, či len všeobecné spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia a kritika toho, ako súd prvej inštancie pristupoval k riešeniu

ťažiskových právnych otázok, či kritika toho, že súd neriešil otázky ktoré však pre rozhodnutie o nároku nie sú rozhodujúce, významovo nie je spôsobilou narušiť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

25. Z uvedených dôvodov tak nebolo možné konštatovať pre tvrdené vady odôvodnenia rozhodnutia naplnenie odvolacieho dôvodu uvedeného tak v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, ako ani pod písm. d/ CSP.

26. K naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces) nie je spôsobilou ani ďalšia námietka odvolateľky spočívajúca v tom, že súd prvej inštancie zvolil nesprávny procesný postup, keď žalobu vecne preskúmal napriek tomu, že nebola splnená podmienka predbežného prerokovania nároku podľa § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 z.z.. V posudzovanej veci totiž nejde o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy majúci svoj základ v zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý v ustanovení § 16 ods. 4 podmieňuje uplatnenie nároku na súde rozhodnutím príslušného orgánu o neuspokojení nároku na náhradu škody po jeho predbežnom prerokovaní.

27. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného odvolacieho dôvodu treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v porušení zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Nemožno totiž pochybovať, ako to uvádza vo svojom rozhodnutí tiež NS SR (uznesenie zo dňa 17.10.2011 pod sp.zn. 7Cdo 42/2010) so závermi ktorého sa odvolací súd plne identifikuje, že konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Ako však tiež uvádza vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 8Cdo 84/2017 NS SR základné právo na spravodlivé súdne konanie treba chápať ako zásadne „výsledkové“, z čoho vyplýva, že pri skúmaní, či (ne)došlo k zásahu do tohto práva treba mať na zreteli proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Určujúci z tohto hľadiska nie je jednotlivý úkon súdu, alebo niektorá časť súdneho konania (ako celku), kľúčový význam má jeho výsledok. Vo svetle uvedeného je potrebné teda skúmať, či účastník mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania v okolnostiach posudzovanej veci napríklad tým, že mohol produkovať tvrdenia, či dôkazy, či mal priestor vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcich, v neposlednom rade aj právo na zachovanie rovnosti strán v konaní tiež prostredníctvom práva zúčastniť sa pojednávania a v rámci neho uplatňovať tiež procesné oprávnenia. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

28. V okolnostiach posudzovanej veci však odvolateľka nekonkretizovala žiadne také skutočnosti, ktoré boli spôsobilé k záveru o takom vadnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktorý by bol udržateľne subsumovateľný pod vyššie uvedený odvolací dôvod a schopný privodiť záver o porušení práva na spravodlivý proces.

29. Následne odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu rozhodnutie z hľadiska jeho správnosti vo svetle vecných odvolacích námietok žalobcu a žalovanej, teda možného naplnenia ňou produkovaných odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery na ktorých je založené rozhodnutie).

30. Nesprávny skutkový záver (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP) je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa kritérií daných ust. § 191 CSP, vychádzajúc z ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 CSP). Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v

konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (porovnaj nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 350/08 zo dňa 30.09.2010 a primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012).

31. Nesprávne právne posúdenie veci (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP) je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

32. Vyhodnotením rozhodujúcich skutočností, aj vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu a žalovanej vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, vykonal predložené/navrhnuté dôkazy v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, tieto vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 CSP a zo správne zistených skutočností, vyvodil tiež správne právne závery. Súd prvej inštancie správne vzal do úvahy všetky k posudzovaným otázkam sa vzťahujúce výsledky dokazovania, preukázané skutkové okolnosti a ich vplyv na nároky strán, vychádzajúc z nich opodstatnene žalobe vyhovel a žalobcovi vzhľadom na jeho úplný úspech v spore, priznal plný nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie pri posudzovaní rozhodujúcich skutočností postupoval v súlade so zákonom, rozhodol o nich poukazom na relevantné skutočnosti, s následkom nespôsobilosti odvolania k inému, ako potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP. Súčasne sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou zákonných ustanovení jednotlivých právnych predpisov.

33. Nad rámec toho, že pre rozhodnutie zásadné otázky boli vyčerpávajúco a správne zodpovedané už súdom prvej inštancie, odvolací súd považuje za potrebné vo vzťahu k námietkam produkovaným žalovanou doplniť nasledovné:

34. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich častiach tohto rozhodnutia, predmetom tohto sporu je nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej v dôsledku odpracovania priemerného týždenného pracovného času presahujúceho limit stanovený v čl. 6 písm. b/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4.1.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času.

35. Z obsahu spisu vyplýva a medzi stranami sporným nebolo, že žalobca pracoval u žalovanej ako hasič vo funkcii vedúci technik – strojník v žalovanom období od 1. apríla 2020 do 31. marca 2023. Podľa prehľadu odpracovaných hodín predložených žalovanou, v rozhodnom období odpracoval 1.850,85 hodín.

36. Žalovaná spochybňuje danosť vecnej pasívnej legitímácie Slovenskej republiky v spore tvrdiac, že uvedená Smernica sa nevzťahuje na hasičov, resp. na žalobcu ako príslušníka Hasičského záchranného zboru SR. S vyššie uvedenou námietkou sa ako s nedôvodnou správne vysporiadal už súd prvej inštancie a odvolací súd sumarizuje:

37. Článok 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa tak nadčasy, ako aj pracovnú pohotovosť, a od ktorej sa nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, hoci by k tomu došlo len prostredníctvom súhlasu dotknutého pracovníka. Súdny dvor vo svojich rozhodnutiach konštatoval, že členské štáty nemôžu

jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b/ Smernice 2003/88 tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval túto maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku alebo ho určitým spôsobom obmedzia.

38. Vnútroštátna právna úprava v zmysle zákona č. 315/2001 Z.z. o hasičskom a záchrannom zbore umožňuje zamestnávateľovi, resp. služobnému úradu rozvrhnúť príslušníkovi zboru služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v čl. 6 písm. b/ cit. Smernice Európskeho parlamentu a rady 2003/88/ES. Povinnosťou členských štátov vyplývajúcou zo Smernice je však dosiahnuť výsledok stanovený Smernicou, ako aj ich povinnosť prijať všetky opatrenia všeobecnej, alebo osobitnej povahy na zabezpečenie splnenia tejto povinnosti, ktorá povinnosť sa vzťahuje na všetky orgány členských štátov.

39. Zákon o hasičskom a záchrannom zbore č. 315/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“) v § 85 až § 94 upravuje podmienky výkonu štátnej služby so zameraním na pojmy týždenný služobný čas, nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, prestávky v štátnej službe, nepretržitý odpočinok medzi služobnými dňami, dĺžka nepretržitého odpočinku v týždni, dni služobného pokoja, štátna služba nadčas, služobná pohotovosť a dovolenka. Podľa prílohy č. 4 bod 6 cit. zákona bola do jeho znenia prebratá Smernica č. 2003/88/ES. Napriek zdaniu, že vnútroštátna právna úprava je v súlade s právom Únie, z ustanovenia citovaného zákona nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času, v čom spočíva rozpor s právom Únie. Súdny dvor opakovane konštatoval, že pojem „pracovný čas“ uvedený v Smernici 2003/88/ES je autonómny pojem práva EÚ, ktorý treba definovať podľa objektívnych vlastností s odkazom na systém a účel tejto Smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. Čl. 2ods. 1 a 2 Smernice 2003/88/ES vymedzuje „pracovný čas“ ako „akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti...“ a „čas odpočinku“ ako „akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom“. Súdny dvor v rozsudku vo veci C-518/15 Villede Nivelles/Rudy Matzak zdôraznil, že členské štáty sa nemôžu, pokiaľ ide o určité kategórie hasičov prijatých do verejných hasičských služieb, odchýliť od súboru povinností vyplývajúcich z ustanovení Smernice vrátane pojmov „pracovný čas“ a „čas odpočinku“. Smernica neumožňuje ani to, aby členské štáty ponechali v platnosti alebo prijali inú definíciu pojmu „pracovný čas“, ako je definícia uvedená v tejto Smernici. To potvrdzuje aj účel tejto Smernice, ktorým je neprekročenie maximálnej hranice priemerného týždenného pracovného času, stanovenej v čl. 6 písm. b/ cit. smernice.

40. Súdny dvor Európskej únie opakovane k výkladu čl. 2 bod 1 Smernice konštatoval:

41. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci D. J. proti Radiotelevizija Slovenija, sp. zn. C-344/19 z 09.03.2021, tak článok 2 bod 1 Smernice 2003/88 sa má vykladať v tom zmysle, že „čas pracovnej pohotovosti vo forme nepretržitej dostupnosti, počas ktorého musí byť pracovník len telefonicky zastihnuteľný a ak je to potrebné, dostaviť sa na pracovisko v lehote jednej hodiny, pričom môže byť v služobnom byte, ktorý mu dal k dispozícii jeho zamestnávateľ v mieste tohto pracoviska, ale nemusí sa v ňom zdržiavať, predstavuje v celom rozsahu pracovný čas v zmysle tohto ustanovenia, len pokiaľ z celkového posúdenia všetkých okolností veci, predovšetkým z dôsledkov takej lehoty, a prípadne z priemernej pravidelnosti zásahov počas tejto doby vyplýva, že obmedzenia uložené tomuto pracovníkovi počas uvedenej doby sú takej povahy, že objektívne a veľmi významne ovplyvňujú možnosť tohto pracovníka slobodne nakladať v tejto dobe s časom, v rámci ktorého sa od neho výkon práce nepožaduje a venovať tento čas svojim vlastným záujmom.“

42. V rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-214/20 z 11.01.2020 (MG a Dublin City Council (mestská rada v Dubline, Írsko) súdny dvor odpovedal na položené otázky cit.: „článok 2 bod 1 Smernice 2003/88 sa má vykladať v tom zmysle, že doba pracovnej pohotovosti vo forme nepretržitej dostupnosti zabezpečovanej hasičom v zálohe, počas ktorej tento pracovník vykonáva so súhlasom svojho zamestnávateľa samostatnú zárobkovú činnosť, ale v prípade tiesňového volania sa musí dostaviť na hasičskú stanicu, na ktorú je pridelený, v lehote najviac desiatich minút, nepredstavuje „pracovný čas“ v zmysle tohto ustanovenia, ak z celkového posúdenia všetkých okolností prejednávanej veci, najmä z rozsahu a spôsobu, akým môže pracovník vykonávať inú zárobkovú činnosť, a skutočnosti, že nie je povinný zúčastniť sa na všetkých zásahoch zabezpečovaných z tejto hasičskej stanice vyplýva, že obmedzenia kladené na pracovníka počas tejto doby nemajú takú povahu, aby objektívne a vo veľmi

významnej miere ovplyvnili schopnosť tohto pracovníka slobodne nakladať počas danej doby s časom, v rámci ktorého sa od neho výkon profesionálnej služby hasiča v zálohe nevyžaduje.“

43. Súdny dvor EÚ na položené otázky vo veci C-580/19 z 09.03.2021, RJ a Stadt Offenbach am Main (mesto Offenbach am Main, Nemecko) odpovedal cit.: „článok 2 bod 1 Smernice 2003/88 sa má vykladať v tom zmysle, že čas pracovnej pohotovosti vo forme nepretržitej dostupnosti, počas ktorého pracovník musí byť schopný so svojou zásahovou uniformou a služobným vozidlom, ktoré mu poskytol zamestnávateľ, s využitím oprávnení spočívajúcich vo výnimkách zo Zákona o cestnej premávke a v práve prednosti viažucich sa na toto vozidlo dostaviť sa na hranice mesta, v ktorom sa nachádza jeho služobný útvar, v lehote 20 minút, predstavuje v celom rozsahu „pracovný čas“ v zmysle tohto ustanovenia, len pokiaľ z celkového posúdenia všetkých okolností veci, predovšetkým z dôsledkov takej lehoty, a prípadne z priemernej pravidelnosti zásahov počas tejto doby vyplýva, že obmedzenia uložené tomuto pracovníkovi počas uvedenej doby sú takej povahy, že objektívne a veľmi významne ovplyvňujú možnosť tohto pracovníka slobodne nakladať v tejto dobe s časom, v rámci ktorého sa od neho výkon práce nepožaduje, a venovať tento čas svojim vlastným záujmom.“

44. Obdobne Súdny dvor EÚ vo veci C-107/19 z 09.09.2021 (XR proti Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová spoločnosť) rozhodol tak, že „článok 2 Smernice 2003/88/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 04. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času sa má vykladať v tom zmysle, že prestávka v práci, ktorá sa poskytuje pracovníkovi počas jeho denného pracovného času a počas ktorej musí byť v prípade potreby schopný do dvoch minút odísť na výjazd, je „pracovným časom“ v zmysle uvedeného ustanovenia, ak z celkového posúdenia všetkých okolností vyplýva, že obmedzenia uložené tomuto pracovníkovi počas uvedenej prestávky v práci majú takú povahu, že objektívne a veľmi významne ovplyvňujú možnosť pracovníka slobodne nakladať s časom, v rámci ktorého sa od neho výkon práce nepožaduje, a venovať sa vlastným záujmom.“

45. Pokiaľ ide o pôsobnosť dotknutej Smernice na žalobcu, t.j. na hasičov, resp. príslušníkov Záchraného a hasičského zboru, jej výklad bol uvedený aj v rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 zo dňa 5.10.2004 Pfeiffer a i., ako aj v uznesení Súdneho dvora vo veci C-52/04 zo dňa 14.7.2005 Personalrat der Feuerwehr Hamburg. V prejednávanej spore sa na činnosť, vykonávanú žalobcom v rámci služobného pomeru, táto výnimka nevzťahuje. Cieľom Smernice 89/391 je podpora zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci. Z čl. 2 ods. 1 vyplýva, že rozsah pôsobnosti je nutné chápať širšie, teda výnimky z pôsobnosti uvedené v čl. 2 ods. 2 v prvom pododseku je potrebné vykladať zužujúco. Čl. 2 ods. 2 v prvom pododseku nevyklučuje z pôsobnosti Smernice služby civilnej ochrany en bloc, ale len „určité osobitné činnosti“ týchto služieb. Rozsah pôsobnosti sa obmedzuje na prípady nevyhnutnej ochrany záujmov, ktoré dovoľuje Smernica členským štátom chrániť. Jej účelom bolo zabezpečenie riadneho fungovania služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napríklad katastrofa, pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Taká služba civilnej ochrany v užšom zmysle sa odlišuje od štandardnej, základnej náplne činnosti a plnenia úloh žalobcu ako príslušníka Záchraného a hasičského zboru. Nevyznačuje sa žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem Spoločenstva v oblasti ochrany bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, takže sa na ňu nevzťahuje vylúčenie z pôsobnosti uvedené v článku 2 ods. 2 prvom pododseku Smernice 89/391. Na jednej strane zákonodarca Spoločenstva síce vychádzal zo zásady použiteľnosti Smernice 2003/88/ES na takéto činnosti, na strane druhej, dal možnosť členským štátom odchyliť sa za určitých podmienok od jednotlivých ustanovení Smernice (článok 17). V článku 17 ods. 3 písm. b) iii) Smernice 2003/88/ES sa uvádza, že v súlade s odsekom 2 tohto článku sa môžu vykonať odchýlky článkov 3, 4, 5, 8 až 16 v prípade činností spojených spotrebou nepretržitej služby alebo výroby, najmä protipožiarna služby a služby civilnej ochrany. Odchýlku od článku 6 však Smernica nepripúšťa ani v prípade takéhoto charakteru činností.

46. Zo záverov uznesenia Súdneho dvora vo veci C-52/04 Personalrat der Feuerwehr Hamburg vyplýva, že článok 2 Smernice Rady 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, ako aj článok 1 ods. 3 Smernice Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, sa majú vykladať v tom zmysle, že činnosti vykonávané zásahovými silami takej verejnej požiarnej služby, ako je verejná služba, o ktorú ide v konaní vo veci samej, obvykle patria do pôsobnosti uvedených smerníc, takže článok 6 bod 2 Smernice 2003/88/ES v zásade bráni prekročeniu maximálnej hranice 48 hodín určenej ako maximálny týždenný pracovný

čas, vzťahujúci sa aj na služby hliadky. Jeho prekročenie je však možné v prípade výnimočných okolností takej závažnosti a rozsahu, ktoré dočasne prevážia cieľ smerujúci k zabezpečeniu riadneho fungovania služieb nevyhnutných pre ochranu takých verejných záujmov, ako sú verejný poriadok, zdravie, bezpečnosť, nad cieľom spočívajúcim v zabezpečení bezpečnosti a zdravia pracovníkov pridelených do zásahových a záchranných jednotiek; aj v takejto výnimočnej situácii však musia byť v čo najväčšom rozsahu zachované ciele Smernice 89/391. Čl. 1 ods. 3 Smernice 2003/88/EHS definuje svoj rozsah pôsobnosti na všetky odvetvia činností, verejné i súkromné, pričom výslovne odkazuje na článok 2 Smernice 89/391/EHS. Smernica 89/391 sa v zmysle čl. 2 ods. 1 uplatňuje „na všetky odvetvia činností a to verejné aj súkromné“, ku ktorým okrem iného patria všeobecne uvedené činnosti služieb (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratíva, služby, vzdelávanie, kultúra, voľný čas atď.) Ako vyplýva z ods. 2 prvého pododseku, neuplatňuje sa uvedená smernica tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, napríklad v oblasti služieb civilnej ochrany.

47. Na činnosť, vykonávanú žalobcom v rámci služobného pomeru v okolnostiach posudzovanej veci, sa táto výnimka nevzťahuje. Cieľom Smernice 89/391 je podpora zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci. Rovnako aj zo znenia jeho čl. 2 ods. 1 vyplýva, že rozsah jej pôsobnosti je nutné chápať širšie, z čoho vyplýva, že výnimky z pôsobnosti uvedené v čl. 2 ods. 2 v prvom pododseku, je potrebné vykladať zužujúco. Čl. 2 ods. 2 prvý pododsek Smernice 89/391 nevyklučuje z pôsobnosti smernice služby civilnej ochrany ako také, ale len „určité osobitné činnosti“ týchto služieb, ak charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti odporujú použitiu ustanovení tejto smernice. Táto výnimka zo široko vymedzeného rozsahu pôsobnosti Smernice 89/391 sa musí vykladať tak, že jej rozsah pôsobnosti sa obmedzuje na prípady nevyhnutnej ochrany záujmov, ktoré dovoľuje smernica členským štátom chrániť. Z tohto hľadiska bola výnimka uvedená v čl. 2 ods. 2 prvom pododseku Smernice 89/391 prijatá len na účel zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napríklad katastrofa - pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Takto popísaná služba civilnej ochrany v užšom zmysle slova, na ktorú sa vzťahuje uvedené ustanovenie, sa jasne odlišuje od štandardnej, základnej obsahovej náplne činnosti a plnenia úloh žalobcu ako príslušníka Záchranného a hasičského zboru.

48. Aj keď služba žalobcu okrem plnenia úloh pri zdoľávaní požiarov zahŕňa aj úlohy na úseku civilnej ochrany obyvateľstva, najmä pri poskytovaní priameho výkonu záchranných činností pri haváriách, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, aj v takejto výnimočnej situácii však musia byť v čo najväčšom rozsahu zachované ciele Smernice 89/391. Súdny dvor dospel k záveru, že jediným cieľom výnimky, ktorá je uvedená v článku 2 ods. 2 prvom pododseku Smernice 89/391, je zabezpečenie riadnej činnosti služieb nevyhnutných na účely ochrany bezpečnosti, zdravia, ako aj verejného poriadku v prípade závažných a svojim rozsahom mimoriadnych okolností - napríklad v prípade katastrofy. Na základe vyššie uvedeného tak odvolací súd nemá pochybnosť o tom, že služobná činnosť žalobcu patrí do pôsobnosti Smernice 2003/88/ES, ako to správne posúdil tiež súd prvej inštancie.

49. Nedôvodnou je námietka nedostatku vecnej pasívnej legitímácie štátu, keďže Súdny dvor tiež rozhodol, že článok 6 písm. b/ Smernice 2003/88 má priamy účinok, pretože priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Z judikatúry Súdného dvora vyplýva, že v prípade, ak by nebolo možné vykladať a uplatňovať vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami práva Únie, vnútroštátne súdy a správne orgány majú povinnosť uplatňovať právo Únie v celom rozsahu a chrániť práva, ktoré toto právo Únie priznáva jednotlivcom, pričom v prípade potreby neuplatnia nijaké vnútroštátne ustanovenie, ktoré by bolo v rozpore s právom Únie. Je nevyhnutné vziať na zreteľ aj ustálenú judikatúru Súdného dvora, podľa ktorej zásada zodpovednosti štátu za škody spôsobené jednotlivcom porušením práva Únie, ktoré sú mu pripísateľné, je súčasťou systému zmlúv, na ktorých je Únia založená. Z uvedenej judikatúry vyplýva, že táto povinnosť platí v prípade každého porušenia práva Únie členským štátom, a to bez ohľadu na verejný orgán, ktorý sa tohto porušenia dopustil, a bez ohľadu na to, aký verejný orgán má podľa práva dotknutého členského štátu v zásade povinnosť túto škodu nahradiť. Uplatnenie podmienok dovoľujúcich konštatovať zodpovednosť členských štátov za škody spôsobené jednotlivcom porušeniami práva Únie musia vnútroštátne súdy v zásade vykonať podľa usmernení Súdného dvora na ich vykonanie. Náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi môže zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj štát. Právo Únie nebráni tomu, aby mohla zodpovednosť

verejnoprávneho subjektu za škodu spôsobenú jednotlivcovi vzniknúť popri zodpovednosti, ktorú má samotný členský štát.

50. Poškodení jednotlivci vychádzajú z judikatúry súdneho dvora majú právo na náhradu škody, ak sú splnené tri predpoklady: 1/ že cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, 2/ existencia škody a 3/ priama príčinná súvislosť medzi porušením a škodou, spôsobenou poškodeným jednotlivcom. Za splnenia týchto troch podmienok musí štát napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu, pričom podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych úpravách nemôžu byť menej výhodné, ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôže byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti, alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity).

51. Žalobca ako hasič zamestnaný v rámci zásahovej služby spadajúcej do verejného sektora, odpracoval priemerný týždenný pracovný čas presahujúci priemerný týždenný pracovný čas stanovený v článku 6 písm. b/ Smernice 2003/88 z ktorého dôvodu sa môže dovoliavať práva Únie na vyvodenie zodpovednosti orgánov dotknutého členského štátu s cieľom získať náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia tohto ustanovenia.

52. Prvá podmienka priznania uplatneného nároku je v danom prípade splnená, pretože článok 6 písm. b/ Smernice 2003/88 predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48 hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa nadčasy, a od ktorej sa v prípade neprebratia čl. 22 ods. 1 tejto smernice do vnútroštátneho práva nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, o ktorú ide vo veci samej, hoci by k tomu došlo len prostredníctvom súhlasu dotknutého pracovníka. Uvedené dôležité pravidlo sociálneho práva nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke alebo akémukoľvek obmedzeniu. Judikatúra Súdného dvora za dostatočne závažné porušenie práva Únie považuje zjavné a závažné prekročenie hraníc voľnej úvahy členským štátom, pričom zložky, ktoré majú byť v tejto súvislosti zohľadnené, sú predovšetkým stupeň jasnosti a presnosti porušenej právnej normy, ako aj rozsah miery voľnej úvahy, ktorý porušená norma ponecháva vnútroštátnym orgánom. Porušenie práva Únie dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdného dvora v danej oblasti. Súd prvej inštancie mal správne za splnené tiež zostávajúce dve podmienky a to existenciu škody a priamej príčinnej súvislosti medzi porušením práva EÚ a škodou vzniknutou žalobcovi, čo v podrobnostiach a odvolací súd uvádza, že správne zdôvodňuje v bodoch 36 a 37 odôvodnenia napadnutého rozsudku, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje.

53. V danom spore si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy proti žalovanej za obdobie od 01.04.2020 do 31.03.2023, pričom súdom prvej inštancie bolo vzhľadom na vznesenú námietku premičania (bod 41 odôvodnenia) zohľadňované aj obdobie troch rokov spätne od podania žaloby. V okolnostiach tejto veci je zrejmé, že žalobcovi boli v rozhodnom období rozvrhované služby takým spôsobom, že na 16 hodinovú riadnu službu v služobný deň nadväzovala určená 8 hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, takže na pracovisku žalobca strávil sústavne 24 hodín. V predchádzajúcom období bola zmena tvorená 17 hodinami výkonu služby a 7 hodinami služobnej pohotovosti na pracovisku. Čo sa týka rozhodného obdobia v žalobe, tak žaloba smerovala voči žalovanej za obdobie od 1. apríla 2020 do 31. marca 2023, pričom súdom prvej inštancie bolo zohľadňované obdobie troch rokov spätne od podania žaloby. Výkon služobnej pohotovosti bol rozdelený na aktívnu časť služobnej pohotovosti, ktorá bola odmeňovaná ako nadčasová práca a neaktívnu časť služobnej pohotovosti. Súčet týždňov v sledovanom období tvorí podľa tabuľky výpočtu priemerného týždenného služobného času predloženého žalovanou na pojednávaní 143,43 týždňov. Pri dodržaní obmedzenia vyplývajúceho z čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, teda maximálnych týždenných pracovných časov a nadčasov po 48 hodín, na uvedené rozhodné obdobie pripadá maximálny pracovný čas 6.884,57 hodín (143,43 týždňov x 48 hodín), z dokazovania však vyplynulo, že žalobca v posudzovanom období po zohľadnení skutočne odslúžených hodín realizoval výkon práce v rozsahu 7.167,95 hodín, t.j. 283,38 hodín navyše oproti maximálnemu prípustnému času za dané obdobie vyplývajúceho zo smernice, čo zodpovedá v priemere takmer 2 hodinám týždenne navyše oproti stanovenému maximu (283,38 hodín : 143,43 týždňov), (čo vyplýva z prehľadu tabuľky o počte odslúžených hodín dokladovanej žalovanou,

ktorá skutočnosť v konaní nebola spornou), čo znamená, že oproti maximálnemu prípustnému času za dané obdobie vyplývajúcejmu zo Smernice pri spriemerovaní prakticky každý týždeň žalobca pracoval nad zákonný rozsah odpracovaných hodín. Je potrebné pritom zdôrazniť, že sa jedná o maximálny prípustný čas stanovený právom EÚ, ktoré malo byť prebraté aj do slovenskej vnútroštátnej právnej úpravy, pričom žalobca realizoval výkon práce nielen zjavne nad rámec zákonom určeného služobného času 40 hodín týždenne, ale aj nad rámec maximálneho prípustného pracovného času 48 hodín týždenne vyplývajúceho zo Smernice.

54. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku žalovanej, že súd prvej inštancie sa nezaoberal žalovanou uvádzanými referenčnými obdobiami pre posudzovanie priemerného odpracovaného času, keďže tento správne dôvodí, že rozhodné obdobie viac ako 3 rokov, z ktorého súd v tomto konaní vychádzal na základe predložených dokladov, je dostatočne dlhé na to, aby bolo možné konštatovať, že vo vzťahu k žalobcovi požiadavka vyplývajúca z čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES nie je dodržiavaná a takýmto porušením práva EÚ dochádza k zásahom do sféry jeho oprávnených záujmov. Avšak aj so žalovanou predloženou tabuľkou výpočtu priemerného týždenného služobného času v sledovaných referenčných obdobiach, na ktorú v odvolaní odkazuje, je zrejmé, že do tohto výpočtu nebola zapracovaná pracovná pohotovosť, keď v prípade zahrnutia pracovnej pohotovosti by sa jednalo ešte o vyššie navýšenie pracovného času nad 48 h. Správne v tejto súvislosti súd prvej inštancie poukazuje na rozsudok SDEÚ vo veci C-429/09 Fuß, podľa ktorého referenčné obdobia upravené v čl. 16 až 19 Smernice 2003/88/ES na uplatnenie čl. 6 písm. b/ tejto Smernice na účely stanovenia týždenného priemerného pracovného času, aj keď tieto ustanovenia majú v tejto súvislosti priamy účinok, vo veci samej nemôžu byť relevantné, keďže je nesporné, že všetky dotknuté referenčné obdobia uplynuli, pokiaľ ide o obdobie uvedené v návrhu, ktorý vo veci samej uviedol žalobca.

55. Bez dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia je tiež poukaz žalovanej na rozsudok Súdneho dvora C-46/93 a C-48/93 vo veci Brasserie du pecher a Factortame s odkazom na ktorý tvrdí, že žalobca nepreukázal, že vyvinul primerané úsilie, aby sa vyhol škode, alebo obmedzil jej rozsah, resp. že by využil dostupné prostriedky na svoju ochranu, ktoré mal k dispozícii, žiadnym spôsobom neoznámil svojmu zamestnávateľovi, že odmieta vykonávať služobnú pohotovosť, že výkon služobnej pohotovosti pociťuje ako výraznú ujmu.

56. Aj vo vzťahu k tejto námietke je potrebné poukázať na neskoršiu judikatúru Súdneho dvora, vo veci G. Fuß v spojení s rozsudkom C-445/06 vo veci Danske Slagterier z ktorej vyplýva, že by bolo v rozpore so zásadou efektivity uložiť poškodeným osobám povinnosť systematicky využívať všetky právne prostriedky, ktoré sú im k dispozícii, aj keď by to spôsobilo nadmerné ťažkosti, alebo by to od nich nebolo možné rozumne vyžadovať. Súdny dvor už teda rozhodol, že výkon práv priznaných jednotlivcom priamo uplatniteľnými ustanoveniami práva Únie by bol znemožnený, alebo nadmerne sťažený, ak by ich návrhy na náhradu škody založené na porušení práva Únie museli byť zamietnuté alebo čiastočne zamietnuté iba z toho dôvodu, že sa jednotlivci nedomáhali práva, ktoré im priznáva právo Únie a ktoré im vnútroštátny zákon odoprel. Pracovník sa má považovať za slabšiu stranu v rámci pracovnoprávneho vzťahu, takže je nutné zabrániť tomu, aby ho mal zamestnávateľ možnosť v jeho právach obmedzovať. Vzhľadom na toto slabšie postavenie môže byť totiž takýto pracovník odradený od otvoreného uplatňovania svojich práv voči zamestnávateľovi, keďže uplatňovanie týchto práv ho môže vystaviť opatreniam zamestnávateľa, ktoré môžu mať vplyv na pracovnoprávny vzťah v neprospech tohto pracovníka. Okrem toho treba zdôrazniť, že v takej veci ako vo veci samej, ktorá sa týka porušenia ustanovenia práva Únie s priamym účinkom zo strany zamestnávateľa vo verejnom sektore, vyžadovanie splnenia podmienky, aby dotknutí pracovníci najprv požiadali svojho zamestnávateľa o skončenie porušovania práva Únie na účely získania náhrady škody vzniknutej v dôsledku tohto porušenia by malo za následok, že orgánom dotknutého členského štátu by sa umožnilo, aby bola povinnosť dbať o dodržovanie takýchto noriem systematicky prenášaná na jednotlivca, čím sa týmto orgánom môže umožniť, aby boli v prípade nepodania takejto žiadosti vyňaté z ich dodržovania. Vyžadovanie takejto podmienky by znamenalo spochybnenie práva na náhradu škody, ktoré má základ v právnom poriadku Únie a povinnosti členských štátov zabezpečiť jeho dodržovanie bez toho, aby ju mohli preniesť na jednotlivcov. Článok 6 písm. b/ Smernice 2003/88 nevyžaduje, aby dotknutí pracovníci požiadali svojho zamestnávateľa o dodržovanie minimálnych požiadaviek upravených týmto ustanovením, ale naopak, zamestnávateľovi nariaďuje, aby v prípade, ak je do vnútroštátneho práva prebratá výnimka upravená v článku 22 tej istej smernice, získal osobný, výslovný a slobodne vyjadrený súhlas uvedeného pracovníka s tým, že sa vzdáva práv priznaných týmto článkom 6 písm. b/, čo v danom prípade preukázané nebolo.

57. V konkrétnostiach tejto veci odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobcovi vznikla nemajetková ujma, ktorú je možné posúdiť podľa zásad uvedených v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, vzťahujúcich sa na právo na ochranu osobnosti, keďže predmetom ochrany podľa tohto ustanovenia sú osobné práva občana, ktoré ovplyvňujú rozvoj jeho osobnosti a sú s ním úzko späté.

58. Nemožno pochybovať, že jedným z najvýznamnejších osobnostných práv je aj právo na súkromný a rodinný život, ako aj právo na ochranu zdravia. Súd prvej inštancie vo vzťahu k vzniku nemajetkovej ujmy u žalobcu správne posudzuje, že jej podstatou je fakt, že žalobca namiesto času, ktorý mohol tráviť s rodinou, prípadne inak ako v zamestnaní, dotknutý čas trávil práve v zamestnaní. Navyiac tu je prítomné aj právo žalobcu na ochranu zdravia podľa čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré je v pracovnoprávnej oblasti zabezpečované predovšetkým zavádzaním opatrení na zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov, vrátane úpravy pracovných podmienok, medzi ktoré patrí aj organizácia pracovného času a odpočinku (každý má právo na odpočinok a zotavenie vrátane rozumného vymedzenia pracovného času a pravidelnej platenej dovolenky podľa článku 24 Všeobecnej Deklarácie ľudských práv). Tiež z úvodných ust. Smernice Rady 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, ako aj Smernice Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času vyplýva, že je potrebné bezodkladne zaviesť alebo zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a zaistiť vyšší stupeň ich ochrany, všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku, pričom pojem „odpočinok“ sa musí vyjadriť v jednotkách času, t.j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času; primeraný odpočinok znamená, že pracovníci majú pravidelný čas odpočinku, trvanie ktorého je vyjadrené v jednotkách času a ktorý je dostatočne dlhý a nepretržitý, aby sa zabezpečilo, že v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobia úraz ani sebe ani spolupracovníkom alebo iným osobám a že si ani krátkodobo ani dlhodobo nepoškodia zdravie.

59. Vo svetle vyššie uvedeného je tak záver súdu prvej inštancie, že žalobcovi vznikla nemajetková ujma jednoznačne správny. Spočíva v porušení jeho základného osobnostného práva - práva na súkromný a rodinný život, práva na ochranu zdravia, telesnej a psychickej integrity, spočívajúceho predovšetkým v porušení práva na primeranú dobu odpočinku.

60. Neobstojí argumentácia žalovanej o nespĺnení podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka založená na tom, že v zmysle uvedeného ustanovenia je možné žiadať peňažné odškodnenie len vtedy, ak nie je postačujúce zadostučinenie podľa ods. 1 § 13 a zároveň ak neoprávneným zásahom bola v značnej miere znížená dôstojnosť, resp. vážnosť žalobcu v spoločnosti.

61. Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, aby boli odstránené následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie, pričom týmto zadostučinením sa rozumie morálna satisfakcia. Peňažná satisfakcia prichádza do úvahy tam, kde by sa satisfakcia podľa odseku 1 nejavila ako postačujúca. Vychádzajúc však z povahy porušeného práva v konkrétnostiach tejto veci a okolností, za ktorých k porušeniu došlo, t.j., že žalovaná ako členský štát Únie neprijala opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času, resp. prijala vnútroštátnu právnu úpravu v zmysle zák. č. 315/2001 Z.z. o hasičskom a záchrannom zbore, ktorý umožňuje zamestnávateľovi resp. služobnému úradu rozvrhnúť príslušníkovi zboru služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v článku 6 písm. b/ Smernice Európskeho parlamentu a rady 2003/88/ES, neprichádza do úvahy morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie, odvolanie difamujúcich výrokov a pod., keďže takéto prostriedky nápravy podľa § 13 ods.1 Občianskeho zákonníka za takýchto okolností strácajú svoju účinnosť a funkčnosť a v takomto prípade súdna prax nevylučuje možnosť bez ďalšieho uplatniť a tiež priznať finančné zadostučinenie, ako to správne aj v tomto prípade posúdil súd prvej inštancie.

62. V nadväznosti na uvedené neobstojí tiež odvolacia argumentácia žalovanej, že priznaním takéhoto nároku za stavu, že žaloba nebola formulovaná a teda ani vôbec podľa jej názoru nerieši (údajný protiprávny) stav do budúcnosti, súd vytvoril priestor pre opätovné čiastkové žaloby (rozmnožovanie

sporov). Odvolací súd vo vzťahu k tejto námietke uvádza, že to nie je súd, ani žalobca, ale žalovaná, ktorá vznik tohto, a ďalších skutkovo a právne obdobných sporov zapríčinila, keďže ako členský štát Únie neprijala opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času, resp. prijala vnútroštátnu právnu úpravu v zmysle zák. č. 315/2001 Z.z. o hasičskom a záchrannom zbere, ktorý umožňuje zamestnávateľovi resp. služobnému úradu rozvrhnúť príslušníkovi zboru služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v článku 6 písm. b/ Smernice Európskeho parlamentu a rady 2003/88/ES a na jej ťarchu ide aj vznik obdobných sporov do budúcnosti, pokiaľ nezosúladí vnútroštátnu úpravu v tomto smere so Smernicou. Nie je možné tiež ponechať bez povšimnutia, že žalovanou v tomto prípade je štát zastúpený ministerstvom vnútra, na ktorý ako subjekt verejného záujmu, sú kladené vyššie nároky a preto ako subjekt sui generis, pri rešpekte k hodnotám, na ktorých je založený, musí vystupovať tiež ako „vzor“ pre svojich občanov, o to viac pre tých, ktorí v jeho záchranných zložkách na prospech všetkých občanov, teda aj štátu ako celku pôsobia, ako je tomu aj v prípade žalobcu, keď žalobcom uplatňovaný nárok má pôvod a súvisí priamo s výkonom jeho činnosti ako príslušníka záchranných zložiek.

63. Neudržateľnou je tiež ďalšia argumentácia žalovanej spočívajúcej v tom, že pokiaľ nie je nariadený služobný zásah, môže žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti, že pri nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený, resp. vymedzený priestor na odpočinok zamestnanca a teda, sa od neho nevyžaduje aktívna činnosť, že žalobca nemusí byť bdely a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a pod.. Odvolací súd v tomto smere odkazuje na opakované konštatovanie Súdneho dvora, že pojem „pracovný čas“ treba definovať podľa objektívnych vlastností s odkazom na systém a účel smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. Vyžaduje si splnenie troch podmienok. Po prvé pracovník musí byť „v práci“, po druhé musí byť zamestnávateľovi k dispozícii a po tretie musí vykonávať svoju činnosť, alebo svoje povinnosti. Rozhodujúcim faktorom pri určovaní toho, čo je a čo nie je pracovný čas, je teda požiadavka prítomnosti na mieste určenom zamestnávateľom a okamžitého poskytovania príslušných služieb. Dôležité je aj zohľadnenie kvality času, ktorý pracovník môže tráviť počas plnenia tohto typu povinností, napríklad to, či sa môže venovať vlastným záujmom a rodine.

64. Nemožno pochybovať o tom, že pracovná pozícia žalobcu je vysoko zodpovedná, riziková, náročná a nenahraditeľná. Vzhľadom na odpracované hodiny nad limit dovolený právom Európskej únie za dotknuté obdobie, výšku priznanej nemajetkovej ujmy 2.000,- eur nie je možné považovať za neprimeranú. Vzhľadom na náročnosť a významnosť charakteru práce žalobcu je nepochybne potrebné zabezpečiť, aby tento mal dostatok času na odpočinok, regeneráciu, súkromie, rodinný život. Žalobca vykonáva službu na mieste určenom zamestnávateľom, musí tam byť fyzicky prítomný a bez ohľadu na to, že nemusí byť „aktívny“ počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že má vytvorené podmienky na oddych, resp. spánok, musí byť plne k dispozícii a pripravený okamžite poskytnúť príslušné služby a plniť si svoje povinnosti. Je oddelený od svojho vlastného sociálneho súkromného prostredia, rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj súkromný čas a program, venovať sa svojim vlastným potrebám, je nielen výrazne obmedzená, ale prakticky v tom čase vylúčená.

65. Fakt, že žalobca plní v spoločnosti veľmi zodpovedné úlohy, ktoré neraz vyžadujú aj nasadenie vlastného života, je preto o to viac dôležité, aby mal možnosť si po práci aj odpočinúť, venovať sa svojim záľubám, rodine, prípadne aj vykonávaniu aktivít, ktoré priamo, či nepriamo súvisia s výkonom jeho povolania, neumožňuje iný záver ako ten (vezmúc do úvahy aj fakt, že dotknuté práva žalobcu boli porušované dlhodobo), že výška priznanej nemajetkovej ujmy je stanovená vo svetle jej primeranosti správne, pričom zjavne nevybočujúca z pravidiel odškodňovania.

66. Nedôvodne žalovaná tiež namieta, že súd prvej inštancie sa svojim rozhodnutím odchýlil od rozhodovacej praxe v obdobných veciach, keďže práve naopak tento je s ustálenou rozhodovacou praxou odvolacích súdov v ťažiskových otázkach plne kompatibilný. Na dôkaz toho odvolací súd poukazuje na konkrétnu rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov Slovenskej republiky v skutkovo a právne totožných prípadoch náhrady nemajetkovej ujmy požadovanej príslušníkmi hasičského a záchranného zboru z ktorých vyplývajú nasledujúce závery s ktorými sa odvolací súd aj v okolnostiach tejto veci identifikuje:

67. Krajský súd v Košiciach v odôvodnení rozsudku sp.zn. 6Co/24/2024 zo dňa 05.03.2024 uviedol, cit.: „Žalobca v dôsledku takého rozvrhu pracovného času, ktorý bol v rozpore s právom EÚ, prišiel

o hodiny voľného času, ktorý by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných, priateľských vzťahov i fyzickej a psychickej relaxácii. Nerešpektovaním čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času žalobcu došlo k zásahu do práv žalobcu na vedenie súkromného, rodinného života i do práva na ochranu jeho zdravia, za ktorý zásah mu patrí nárok na primerané odškodnenie. Vzhľadom na formu zásahu, ktorá sa považuje v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ za závažný zásah do práv, keď ide o nevratný stav straty niekoľkých stoviek hodín voľného času a času potrebného na regeneráciu pracovných síl, len samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, a práve peňažná náhrada predstavuje spôsobilé odškodnenie takto vznikutej ujmy. Peňažná náhrada by mala byť taká vysoká, aby mohla splniť úlohu odškodňovaci, nielen symbolickú, na druhej strane však nemôže byť táto náhrada ani neprímerane vysoká. Pokiaľ súd prvej inštancie rozsah peňažnej náhrady vo výške 3.000,- eur odvodil od charakteru zásahu, jeho trvania, následkoch na živote žalobcu, nemožno týmto jeho úvahám vytknúť žiadne nedostatky. Svoje rozhodnutie založil na právom predvídaných okolnostiach, prihliadajúc podľa povahy veci k porovnateľným kritériám, a ním stanovený rozsah nemajetkovej ujmy spĺňa podmienku primeranosti. Rozhodnutie je konzistentné aj s výškou náhrad priznaných v obdobných súdnych sporoch (porovnaj napr. rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoPr/1/2019, 6CoPr/2/2019, 3CoPr/229/2019, 6Co/244/2019, 1CoPr/8/2019, 6Co/60/2022, 6Co/69/2022, 6Co/102/2022 a 6Co/129/2022).“

68. „Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 5.427,13 eur, ktorú vyčíslil ako súčet odpracovaných hodín služobnej povinnosti za obdobie od X.X.XXXX do XX.X.XXXX vrátane a rozdielu peňažnej náhrady vyplácanej za určenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. a náhrady za nariadenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z., pričom v konaní pred súdom prvej inštancie výpoveďou v spojení s listinnými dôkazmi, ktoré má žalobca k dispozícii od svojho zamestnávateľa preukázal, tak ako to vyhodnotil súd prvej inštancie, že pri takomto rozvrhnutí pracovného času, ktorý je v rozpore s právom EÚ prichádza o voľný čas, ktorý by inak mohol venovať rozvoju osobných, rodinných, priateľských vzťahov, fyzickej a psychickej relaxácii. Domáhal sa náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy vyčíslenej podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil, a ktoré mu neboli započítané do služobného času (čo je rozpor s čl. 2 ods. 1 smernice), nedomáhal sa nemajetkovej ujmy vyčíslenej za presný počet odpracovaných hodín nad limit 48 hodín týždenne.Náhrada škody spôsobená jednotlivcovi (občanovi členského štátu EÚ) porušením práva únie musí byť primeraná vznikutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu práv jednotlivca. Vnútroštátne právo členských štátov musí určiť, aby pri dodržaní zásad rovnocennosti a efektívnosti bolo stanovené, či sa náhrada škody musí poskytnúť vo forme udelenia dodatočného náhradného voľna alebo vo forme finančného odškodnenia a tiež definovať pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu tejto náhrady. Právny poriadok SR tiež nemá výslovnú úpravu ohľadne práva jednotlivca na náhradu škody proti štátu spôsobenej porušením práva únie. Ani zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci takúto právnu úpravu neobsahuje, preto súd prvej inštancie správne ustálil, že vzhľadom na zistený skutkový stav má ujma žalobcu najbližšie k zásahu do osobnosti žalobcu (analógia podľa § 11 až 13 Občianskeho zákonníka). Žalovaného odvolacia námietka, že žalobca nepreukázal spôsobenú ujmu nie je dôvodná, pretože z vykonaného dokazovania v konaní pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalobca v žalovanom období od marca XXXX do februára XXXX odpracoval celkovo XXXX,XX hodín služobnej pohotovosti, ktoré mu v rozpore s čl. 2 ods. 1 smernice č. 2003/88/ES neboli započítané do pracovného času a zároveň opakovane dochádzalo u žalobcu k prekročovaniu limitu 48-hodinového týždenného služobného odpracovaného času.“ (Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 15Co/161/2023zo dňa 31.01.2024).

69. „Žalobca v dôsledku takého rozvrhu pracovného času, ktorý bol v rozpore s právom EÚ, prišiel o veľký počet hodín voľného času, ktorý by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných, priateľských vzťahov i fyzickej a psychickej relaxácii. Nerešpektovaním čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času žalobcu došlo k zásahu do práv žalobcu na vedenie súkromného, rodinného života i do práva na ochranu jeho zdravia, za ktorý zásah mu patrí nárok na primerané odškodnenie. Vzhľadom na formu zásahu, ktorá sa považuje v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ za závažný zásah do práv, keď ide o nevratný stav straty niekoľkých stoviek hodín voľného času a času potrebného na regeneráciu pracovných síl, len samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, a práve peňažná náhrada predstavuje spôsobilé odškodnenie takto vznikutej ujmy. Peňažná náhrada by mala byť taká vysoká, aby mohla splniť úlohu odškodňovaci, nielen symbolickú, na druhej strane však nemôže byť táto náhrada ani neprímerane vysoká. Pokiaľ súd prvej inštancie rozsah peňažnej náhrady

vo výške 2.000,- eur odvodil od charakteru zásahu, jeho trvania, následkoch na živote žalobcu, nemožno týmto jeho úvahám vytknúť žiadne nedostatky. Svoje rozhodnutie založil na právom predvídaných okolnostiach, prihliadajúc podľa povahy veci k porovnateľným kritériám, a ním stanovený rozsah nemajetkovej ujmy spĺňa podmienku primeranosti. Rozhodnutie je konzistentné aj s výškou náhrad priznaných v obdobných súdnych sporoch (porovnaj napr. rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9CoPr/1/2019, 6CoPr/2/2019, 3CoPr/229/2019,6Co/244/2019 a 1CoPr/8/2019, 6Co/89/2022, 6Co/60/2022 a 6Co/35/2022).“ (Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Co/113/2023 zo dňa 17.10.2023).

70. „Nerešpektovaním čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času žalobcu, došlo k zásahu do práv žalobcu na vedenie súkromného, rodinného života i do práva na ochranu jeho zdravia, za ktorý zásah mu patrí nárok na primerané odškodnenie. Vzhľadom na formu zásahu, ktorá sa považuje v zmysle judikatúry Súdneho dvora za závažný zásah do práv, keď ide o nevratný stav straty niekoľkých stoviek hodín voľného času a času potrebného na regeneráciu pracovných síl, len samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, a práve peňažná náhrada predstavuje spôsobilé odškodnenie takto vznikutej ujmy. Pokiaľ súd prvej inštancie rozsah peňažnej náhrady stanovil vo výške 2.750,- eur, svoje rozhodnutie založil na právom predvídaných okolnostiach prihliadajúc podľa povahy veci k porovnateľným kritériám, a stanovený rozsah nemajetkovej ujmy spĺňa podmienku primeranosti. Rozhodnutie je konzistentné aj s výškou náhrad priznaných v obdobných súdnych sporoch (porovnaj napr. rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoPr/1/2019, 6CoPr/2/2019, 3CoPr/229/2019, 1CoPr/8/2019). (Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 2Co/152/2022 zo dňa 17.08.2023).

71. „Nemajetkovú ujmu nie je ani podľa názoru odvolacieho súdu možné nahradiť inak z dôvodu, že uplynutý čas žalobcovi vrátiť možné nie je a nemôže ho stráviť inak. Vzhľadom na špecifickosť zásahu do osobnosti žalobcu v dôsledku porušenia práva Únie a trvanie zásahu nie je dobre možné porovnanie s inými obdobnými prípadmi zásahov ako to namietal žalovaný v podanom odvolaní (v prípade zásahov do osobnosti neoprávnenou kritikou, resp. usmrtením člena rodiny ide o rozdielne skutkové okolnosti). Prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy neprevyšuje ani náhrady priznávajúce v týchto prípadoch, resp. obetiam trestných činov. Neobstojí ani argumentácia žalovaného, že nemôže byť stranou sporu o ochranu osobnosti, pretože ustanovenia o ochrane osobnosti boli aplikované len na základe analógie ako podklad pre určenie výšky nemajetkovej ujmy žalobcu, kým predpoklady zodpovednosti žalovaného za spôsobenú škodu (nemajetkovú ujmu) boli aplikované na základe judikatúry SD EÚ.“ (Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici , sp. zn. 17Co/82/2022 zo dňa 13.12.2022).

72. „Žalobca v dôsledku takého rozvrhu pracovného času, ktorý bol v rozpore s právom EÚ, prišiel o XXXX,XX hodín voľného času, ktorý by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných, priateľských vzťahov i fyzickej a psychickej relaxácii. Nerešpektovaním čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času žalobcu došlo k zásahu do práv žalobcu na vedenie súkromného, rodinného života i do práva na ochranu jeho zdravia, za ktorý zásah mu patrí nárok na primerané odškodnenie. Vzhľadom na formu zásahu, ktorá sa považuje v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ za závažný zásah do práv, keď ide o nevratný stav straty niekoľkých stoviek hodín voľného času a času potrebného na regeneráciu pracovných síl, len samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, a práve peňažná náhrada predstavuje spôsobilé odškodnenie takto vznikutej ujmy. Peňažná náhrada by mala byť taká vysoká, aby mohla splniť úlohu odškodňovaciú, nielen symbolickú, na druhej strane však nemôže byť táto náhrada ani neprimerane vysoká. Pokiaľ súd prvej inštancie rozsah peňažnej náhrady vo výške 2.500,- eur odvodil od charakteru zásahu, jeho trvania, následkoch na živote žalobcu, nemožno týmto jeho úvahám vytknúť žiadne nedostatky. Svoje rozhodnutie založil na právom predvídaných okolnostiach, prihliadajúc podľa povahy veci k porovnateľným kritériám, a ním stanovený rozsah nemajetkovej ujmy spĺňa podmienku primeranosti. Rozhodnutie je konzistentné aj s výškou náhrad priznaných v obdobných súdnych sporoch (porovnaj napr. rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoPr/1/2019, 6CoPr/2/2019, 3CoPr/229/2019,6Co/244/2019, 1CoPr/8/2019 a 6Co/60/2022, 6Co/69/2022).“ (Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 6Co/129/2022 zo dňa 10.10.2022).

73. „Odvolací súd nepovažuje za dôvodné ani výhrady odvolateľa k spôsobu, akým súd prvej inštancie zdôvodnil svoje závery o forme a rozsahu odškodnenia nemajetkovej ujmy. Svoje úvahy v týchto otázkach súd prvej inštancie podrobne vysvetlil v bodoch 70 až 75 odôvodnenia napadnutého

rozsudku, pričom v kontexte odvolacej argumentácie žalovaného možno v tejto súvislosti konštatovať, že zdôvodnil, aká ujma žalobcovi vznikla a prečo ju považoval za vážnu (viď. body 74 a 75 odôvodnenia napadnutého rozsudku) a ozrejmil tiež dôvody, na podklade ktorých dospel k záveru o primeranosti výšky priznaného peňažného odškodnenia (viď bod 75 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Odvolací súd má v zhode s názorom prvoinštančného súdu za to, že všeobecné okolnosti, za ktorých k porušeniu práva Európskej únie došlo, ktoré aj ESD v rozhodnutí vo veci C-429/09 Fuss považoval za vážne, zakladajú v spojitosti s objektom zásahu (vnútorné prežívanie dôsledkov nerešpektovania limitu pracovného času žalobcom), intenzitou porušenia (prekračovanie limitu pravidelne viac ako 10 hodín týždenne) a jeho trvanie (len v posudzovanom období viac ako 3 roky), potrebu odškodniť tým vzniknutú ujmu peňažnou náhradou. Súd prvej inštancie správne posudzoval výšku priznanej nemajetkovej ujmy tiež v kontexte hierarchie iných osobnostných hodnôt a jeho predstava o primeranosti odškodnenia je konzistentná s výškou náhrad, ktoré súdy priznali v obdobných (kolegovia žalobcu) veciach (por. napr. rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoPr/1/2020, 11CoPr/4/2019, 3CoPr/229/2019, sp. zn. 9CoPr/1/2019, 6CoPr/2/2019).“(Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 11Co/222/2020 zo dňa 16.12.2020).

74. „Je predovšetkým potrebné prihliadnuť na to, že právo na odpočinok u žalobcu je permanentne niekoľko rokov porušované, že žalobca plní v spoločnosti veľmi zodpovedné úlohy, ktoré neraz vyžadujú aj nasadenie vlastného života, že je o to viac dôležité, aby mal možnosť si po práci aj odpočinúť, venovať sa svojím záľubám, rodine, resp. aj vykonávaniu aktivít, ktoré priamo, či nepriamo súvisia s výkonom jeho povolania. Jeho pracovná pozícia je vysoko zodpovedná, riziková, náročná a nenahraditeľná. Odpracované hodiny nad týždenný limit dovolený právom EÚ za obdobie 02/2014-02/2017 hodín (špecifikované v odôvodnení rozsudku) 429,97 týždenne a výška priznanej nemajetkovej ujmy 2.089,60 eur a s tým súvisiaca náhrada nie je neprimeraná, vzhľadom už na predchádzajúcu úvahu. Práca žalobcu ako hasiča je nielen náročná, riziková, nezameniteľná a veľmi dôležitá, nakoľko v súčasnosti okrem požiarov zasahujú hasiči aj pri dopravných nehodách, hromadných haváriách, živelných pohromách, úniku nebezpečných, rádioaktívnych látok, množstve rôznych technických zásahov a rôznych záchranných prácach, pričom nezanedbateľná je aj ich osvetová činnosť ohľadom poučenia obyvateľstva a kontroly požiarneho zabezpečenia budov. O to viac sa javí potreba, aby žalobca ako hasič mal dostatok času na odpočinok, regeneráciu, súkromie, rodinný život, a keďže porušením práva Únie bolo žalobcovi do tejto sféry zasiahnuté, odvolací súd požadovanú výšku peňažnej náhrady považuje za minimálne primeranú. Vzhľadom na špecifickosť uplatňovaného nároku, spôsob výpočtu nemajetkovej ujmy, aj s prihliadnutím na skutočnosť, že predstavuje vyčíslenie ujmy v sume 2.089,60 eur za 429,97 hodín týždenne služobnej pohotovosti, ktorá nebola žalobcovi započítaná do fondu pracovného času, t.j. času, ktorý nestrávil odpočinkom, nevenoval sa svojím záľubám, rodine, resp. aj vykonávaniu aktivít, ktoré priamo, či nepriamo súvisia s výkonom jeho povolania, nemožno považovať za nesprávny. Súd totiž pri posudzovaní tejto výšky je viazaný právnym predpisom len v tom, že má posúdiť primeranosť uplatňovanej výšky ujmy, ktorú v dôsledku nesprávnej implementácie normy Európskej únie utrpel. T.j., spôsob určenia je na úvahe súdu a táto úvaha nie je podľa záveru odvolacieho súdu neprimeraná.“ (Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 9CoCsp/4/2020 zo dňa 04.05.2021).

75. Obdobné závery k priznaniu nárokov podobných ako v tejto a vyššie uvedených veciach, boli prijaté Krajským súdom v Prešove tiež v rozsudkoch pod č.k. 14Co/5/2024-162 zo dňa 23.05.2024, pod sp.zn. 3Co 39/2024 zo dňa 04.02.2025, tiež 25Co 44/2024 zo dňa 10.12.2024, ako aj 7Co 23/2024 zo dňa 29.01.2025, pričom minimálne posledné tri sú na časovej osi vydané neskoršie, ako tie, na ktoré poukazuje v odvolaní žalovaná (pokiaľ tie ňou predložené označuje za „novšie“), naviac všetky žalovanou predložené rozhodnutia sú vydané súdmi prvej inštancie.

76. K odvolaniu žalobcu, ktorým sa domáhala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobcovi namiesto 2.000,- eur prizná náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- eur spolu s úrokom z omeškania, je potrebné uviesť, že otázka, aká má byť výška peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy je vždy závislá od výsledku posúdenia individuálnych, jedinečných, skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk postupujú totiž súdy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. Inak povedané, závery súdov pri posudzovaní nastolenej otázky, sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súdy viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia. Vo vzťahu k výške peňažnej náhrady nemajetkovej

ujmy odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie túto odôvodnil voľnou úvahou s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy, na individuálne okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, ako aj s prihliadnutím na peňažné náhrady, ktoré boli hasičom ako žalobcom priznané v iných skutkovo porovnateľných konaniach. Závery súdu prvej inštancie o primeranosti finančnej náhrady vo výške 2.000,- eur sú aj podľa názoru odvolacieho súdu správne a priznaná výška je aj riadne a presvedčivo odôvodnená. Pokiaľ je predmetom odvolacieho konania vymedzeným odvolaním žalobcu aj nárok na úroky z omeškania zo sumy priznanej titulom náhrady nemajetkovej ujmy, odvolací súd uvádza, že nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry poškodeného, a to do sféry jeho osobnostnej integrity, teda osobnostných práv fyzickej osoby, ktoré sú vymedzené najmä v § 11 Občianskeho zákonníka. Jedná sa o ujmu imateriálnu, ku kompenzácii ktorej prednostne dochádza primeraným zadosťučinením formou konštatovania porušenia práva a len ak samotné konštatovanie porušenia práva je nedostačujúce, uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch. Povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe konštitutívneho súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená výška a doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty na plnenie sa dlžník môže dostať do omeškania. Možnosť priznania úroku z omeškania pri samotnom rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy neprichádza do úvahy, lebo právo na tento druh zadosťučinenia nie je majetkovou pohľadávkou z už existujúceho záväzkového právneho vzťahu. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom pod sp. zn. 1Co/15/97 zo dňa 24.06.1998, ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod poradovým číslom R 45/2000 judikoval, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Na toto rozhodnutie nadväzujú ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, pod sp. zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.03.2012, sp. zn. 7Cdo/100/2017 zo dňa 17.10.2018.

77. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by bol dôvod sa odchyliť od popísanej ustálenej súdnej praxe najvyššej súdnej autority (čl. 2 ods. 2 CSP), a preto konštatuje, že súd prvej inštancie nepochybil, ak žalobcovi nepriznal nárok na úroky z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/278/2012, dovolací súd sa v predmetnom rozhodnutí, týkajúcom sa sporu z porušenia autorského práva, otázkou (ne)priznania úrokov z omeškania zo sumy náhrady nemajetkovej ujmy nezaoberal.

78. So zreteľom na vyššie uvedené nebol dôvod mať relevantné pochybnosti o správnosti záverov, na ktorých je založené rozhodnutie súdu prvej inštancie, z ktorých dôvodov neboli opodstatnené odvolacie námietky obidvoch odvolateľov, a to tak žalobcu, ako aj žalovanej.

79. V konečnom dôsledku ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd tiež námietku žalovanej vo vzťahu k rozhodnutiu v časti o trovách konania, prostredníctvom ktorej nesúhlasila s tým, že súd prvej inštancie napriek tomu, že nepriznal žalobcovi v plnej výške uplatňovaný nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy, vyhodnotil ho ako plne úspešnú stranu v spore. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 24.5.2022 č.k. II.ÚS/233/2022-18 sa plne stotožnil s názorom, že pokiaľ príslušný súd skonštatuje zásah do osobnostných práv, má žalobca plný úspech v spore a patrí mu plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásady úspechu a to bez ohľadu na to, či a prípadne v akej výške mu bola priznaná nemajetková ujma v peniazoch.

80. V posudzovanej veci predmetom konania bol nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, teda bez akýchkoľvek pochybností jej výška závisela od úvahy súdu. Civilný sporový poriadok už síce nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej v ust. § 142 ods. 3 čo však neznamena, nemožnosť osobitného režimu posudzovania úspechu v konaní o nárokoch na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisí od úvahy súdu, kedy je potrebné rozlišovať, čo je základné a čo je sprevádzajúce (za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca). Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je povinnosťou žalobcu v žalobe uviesť požadovanú výšku tejto ujmy, presné stanovenie výšky plnenia je však závislé od úvahy súdu. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie ustanovenia § 255 CSP, podľa ktorého kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj vtedy, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške (v prípadoch keď výška nároku závisí od úvahy súdu), ktorým spôsobom správne postupoval tiež v tejto otázke aj súd prvej inštancie. Správnosť vyššie uvedeného názoru vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS225/2020 z 27. augusta 2020,

zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020, v ktorom tento konštatoval cit.: „V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca.“

81. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

82. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní, predmetom ktorého bolo odvolanie žalobcu i odvolanie žalobkyne do merita veci, nemala úspech žiadna strana sporu, preto odvolací súd rozhodol, že žalobca ani žalovaná nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

83. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).